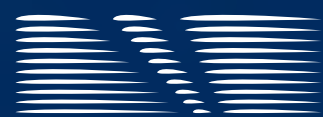

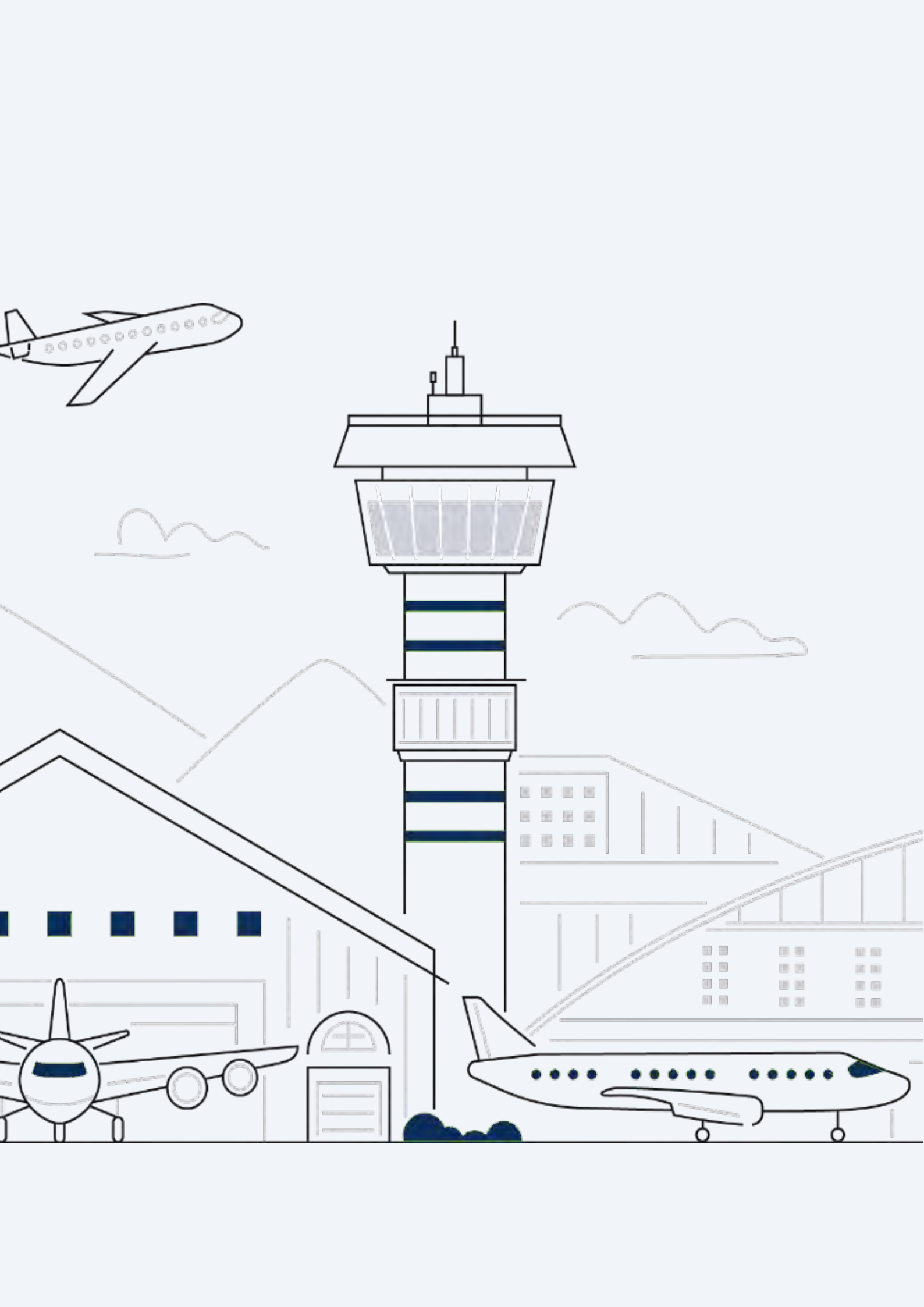
Извештај о пословању

за 2025. годину

КОНТРОЛА ЛЕТЕЊА СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ
SMATSA ДОО БЕОГРАД

smatsa

Извештај о пословању

за 2025. годину

САДРЖАЈ

1	Уводна реч директора	7
2	О Контроли летења Србије и Црне Горе	10
2.1	Профил организације	10
2.2	АТМ/АNS услуге и функције	10
2.3	Додатне услуге	12
3	Година 2025. у бројевима	14
3.1	Подаци о саобраћају у ваздушном простору надлежности SMATSA	15
4	Пословни резултати који су обележили 2025. годину	22
4.1	Унапређење управљања ваздушном пловидбом	22
4.1.1	Унапређења АТМ услуга	22
4.1.2	Унапређење CNS услуга	24
4.1.3	Унапређење AIS услуга	27
4.1.4	Унапређење MET услуга	28
4.2	Унапређење сарадње са релевантним организацијама, регулаторним телима и државним органима	31
4.3	Развој конкурентних комерцијалних услуга	33
4.3.1	Калибража ЗРНС из ваздуха	33
4.3.2	Центар за обуку АNS особља	34
4.4	Унапређење друштвене одговорности и заштита животне средине	40
4.5	Унапређење система управљања безбедношћу	42
4.6	Развој и унапређење људског потенцијала	44
4.7	Показатељи ефикасности пословања	46
4.7.1	Показатељи и циљеви у односу на Шему оствареног учинка	46

4.7.2	Показатељи квалитета пружених услуга	56
4.7.3	Додатни показатељи успешности	59

5 Консултовање са корисницима услуга 61

5.1	Управљање ваздушним саобраћајем – АТМ	61
5.2	Ваздухопловно информисање – АИС	61
5.3	Ваздухопловне метеоролошке услуге – МЕТ	62
5.4	Калибража ЗРНС из ваздуха	63

6 Финансијски извештаји 65

6.1	Биланс успеха	65
6.1.1	Пословни приходи	67
6.1.2	Пословни и остали расходи	68
6.2	Биланс стања	70
6.3	Извештај о новчаним токовима	72

7 Нефинансијско извештавање 76

7.1	Политике које се примењују унутар SMATSA	77
7.2	Људски ресурси	79
7.3	Управљање ризицима	85
7.4	Заштита животне средине	87

8 Ознаке и скраћенице 90

9 Индекс табела и слика 96

9.1	Индекс табела	96
9.2	Индекс слика	97

10 Прилози 99

10.1	Прилог 1 – Организациона структура SMATSA	100
10.2	Прилог 2 – Одлука EUROCONTROL Проширене комисије бр. 24/180 од 28. 11. 2024. године	101

01

Уводна реч директора

Овај извештај пружа свеобухватан преглед остварених резултата, изазова са којима смо се суочавали, као и кључних праваца даљег развоја, уз јасан фокус на континуирано унапређење ефикасности, квалитета услуга и позиције Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA д. о. о. Београд.

Претходну годину обележиле су сложене околности које су захтевале јасно стратешко усмеравање, висок степен одговорности и способност доношења правовремених и одрживих одлука.

Пословање у 2025. години одвијало се у условима изражене комплексности и појачаних захтева у свим кључним сегментима. Саобраћајна сезона достигла је највиши ниво интензитета у историји, под утицајем бројних екстерних и интерних фактора. Истовремено, настављена је реализација инвестиционих пројеката, покренут је програм унапређења АТМ система који подразумева трансформацију значајног дела пословног модела, спроведене су промене у управљачкој структури и додатно ојачани процеси унутрашње консолидације.

Извештајни период карактеришу рекордни резултати у обиму ваздушног саобраћаја, са више од 1.000.000 опслужених летова цивилних ваздухоплова у режиму инструменталног летења, као и историјски максимуми у броју летова на дневном и часовном нивоу. Остварени обим саобраћаја реализован је уз висок ниво безбедности и задовољавајући степен ефикасности. Део кашњења који је генерисала SMATSA последица је штрајка дела извршилаца у периоду најоптерећенијег дела летње сезоне.

Остварени резултати представљају директан одраз стручности и посвећености контролора летења, инжењера, техничара и запослених у оперативним, развојним и организационим јединицама подршке, као и доследне примене савремених технолошких решења у управљању ваздушним саобраћајем. На тај начин додатно је учвршћено поверење корисника услуга и репутација SMATSA.

Интензивирао је рад на реализацији стратешких приоритета и системском унапређењу квалитета услуга укључујући модернизацију система TopSky-ATC One, даљи развој FASOS система са проширењем на удаљене локације и имплементацију PreOJT симулатора.

Континуирано је унапређиван квалитет услуга на аеродромима у Републици Србији и Црној Гори. Подржани су развојни планови Аеродрома „Никола Тесла” Београд, у оквиру којих је у аеродромској контроли летења уведен радарски сервис и започета имплементација A-SMGCS система.

Паралелно су покренути пројекти унапређења навигационе инфраструктуре на аеродромима Батајница, Краљево, Београд и Подгорица, као и активности на оптимизацији организације ваздушног простора.

Посебан значај има одговорност у пружању услуга војним корисницима у обе државе оснивача, уз висок степен професионалности и ефикасну цивилно-војну координацију у сложеним оперативним условима.

Настављени су развој инфраструктуре у области комуникације, навигације и надзора и унапређење услуга ваздухопловног информисања и ваздухопловно-метеоролошких услуга.

Развој и јачање кадровских капацитета кроз обуке и пријем новог кадра, пре

свега контролора летења, остао је један од приоритета. Истовремено, одржан је висок ниво сарадње са регулаторним телима, надлежним институцијама у Републици Србији и Црној Гори и међународним организацијама, уз потврђену усклађеност са свим релевантним стандардима и захтевима.

Остварени резултати представљају не само показатељ успешног пословања у 2025. години, већ и чврсту основу за будући развој и изазове који предстоје.

Захваљујем свим запосленима, руководству и органима управљања на посвећености и доприносу оствареним резултатима.

Наставићемо да развијамо SMATSA као стабилан, поуздан и високо ефикасан систем, спреман да одговори на све сложеније захтеве савременог ваздухопловства и поставља стандарде, како у региону, тако и шире.

Слободан Цвијан

Директор Контроле летења
Србије и Црне Горе
SMATSA доо Београд

02

О Контроли летења Србије и Црне Горе

2.1 ПРОФИЛ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд (у даљем тексту: SMATSA) пружа ATM/ANS услуге и функције у ваздушном простору за који је надлежна и обавља додатне делатности, посредно и непосредно у вези са пружањем наведених услуга и функција.

Оснивачи SMATSA су Влада Републике Србије и Влада Црне Горе.

Након закључења Споразума о сарадњи у области ваздушног саобраћаја између Републике Србије и Црне Горе, уговором који су потписале обе владе 2012. године, потврђен је континуитет постојања заједничког пружаоца услуга у ваздушној пловидби – SMATSA.

SMATSA пружа услуге и обавља своје делатности у складу с националном и међународном регулативом и међународним споразумима. У складу са својим надлежностима и овлашћењима, SMATSA заступа интересе својих оснивача у релевантним међународним ваздухопловним организацијама и активно учествује у раду ваздухопловних форума и асоцијација.

2.2 ATM/ANS УСЛУГЕ И ФУНКЦИЈЕ

Основну делатност SMATSA представља пружање ATM/ANS услуга и функција које обухватају следеће:

- ➔ пружање услуга у ваздушној пловидби (ANS)
 - услуге у ваздушном саобраћају (ATS);
 - ваздухопловне метеоролошке услуге (MET);
 - услуге ваздухопловног информисања (AIS) и
 - услуге комуникације, навигације и надзора (CNS);
- ➔ управљање ваздушним саобраћајем (ATM)
 - услуге у ваздушном саобраћају (ATS);
 - функција управљања ваздушним простором (ASM);
 - функција управљања протоком ваздушног саобраћаја (ATFM) и
 - услуга пројектовања процедура инструменталног летења (FPD).

Простор надлежности SMATSA обухвата ваздушни простор изнад:

- ➔ Републике Србије;
- ➔ Црне Горе;
- ➔ Међународних вода у Јадранском мору и
- ➔ Босне и Херцеговине изнад ужег дела у непосредној близини границе са Републиком Србијом и са Црном Гором.

Слика 1.

Територија изнад које SMATSA пружа услуге у ваздушној пловидби

2.3 ДОДАТНЕ УСЛУГЕ

Поред АТМ/АНС услуга и функција, СМАТСА пружа и следеће услуге:

1. Обуку особља пружалаца услуга у ваздушној пловидби (TRE), обухватајући обуку АТСО, ВТО и ВМО;
2. Калибражу уређаја и система из ваздуха (CAL);
3. Обезбеђивање континуиране пловидбености ваздухоплова (CAMO) и
4. Одржавање ваздухоплова (MO).

03

Година 2025. у бројевима

У 2025. години SMATSA је забележила значајан раст броја IFR летова, који је у поређењу са 2024. годином порастао за око 7%. Овај тренд раста се огледа и у повећању броја прелета за 10%, док је број полетања и слетања порастао за око 5%.

Расподела прелета и полетања / слетања је остала у оквирима досадашњих вредности, тако да прелети чине око 89% укупног саобраћаја, док полетања и слетања учествују са 11%.

Ова година била је значајна и по томе што је SMATSA забележила историјски највећи број летова у једном дану, 9. августа 2025. године, када је 4.136 IFR летова прошло кроз контролисани ваздушни простор. У 2025. години вршни сат је имао 265 IFR лета.

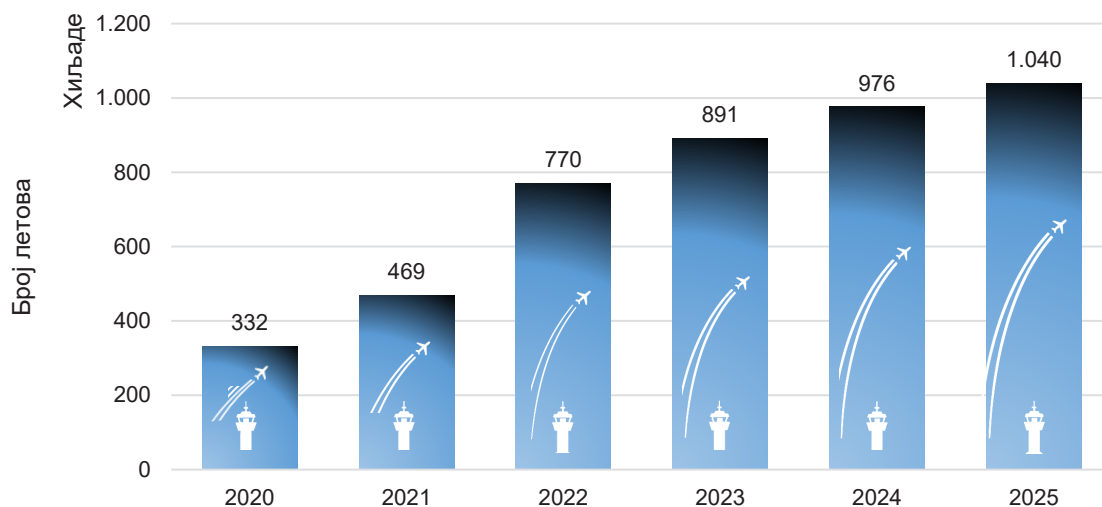
Ови резултати сведоче о континуираном расту авио-саобраћаја и значају SMATSA у обезбеђивању сигурног и ефикасног управљања ваздушним простором Србије и Црне Горе.

Упркос повећаном обиму саобраћаја, ниво безбедности и ефикасности услуга остао је на највишем нивоу, захваљујући стручности и технолошким унапређењима у оквиру SMATSA, чиме је потврђена њена улога као кључног фактора у обезбеђивању непрекидне подршке авио превозиоцима.

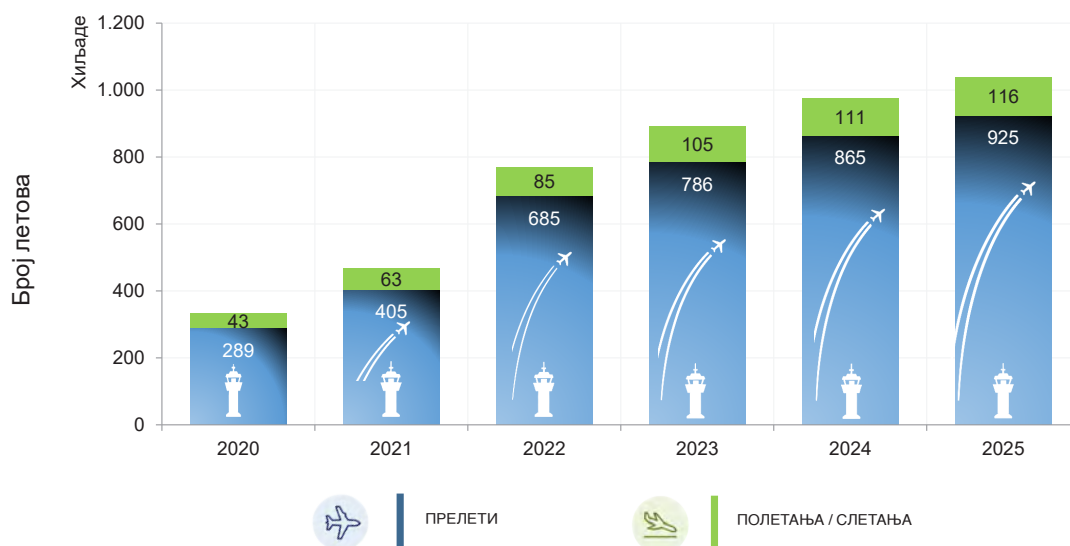

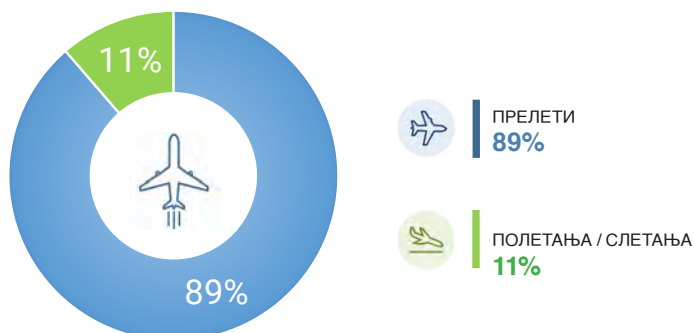
3.1 ПОДАЦИ О САОБРАЋАЈУ У ВАЗДУШНОМ ПРОСТОРУ НАДЛЕЖНОСТИ SMATSA

Слика 2. Укупан број IFR летова у периоду од 2020. до 2025. године¹

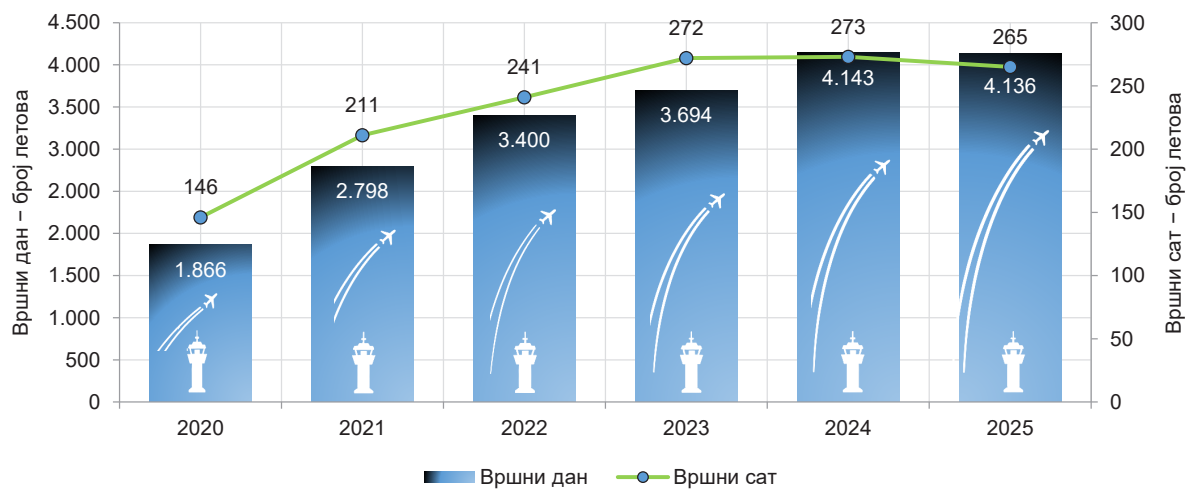

Слика 3. Број IFR прелета и полетања / слетања у периоду од 2020. до 2025. године

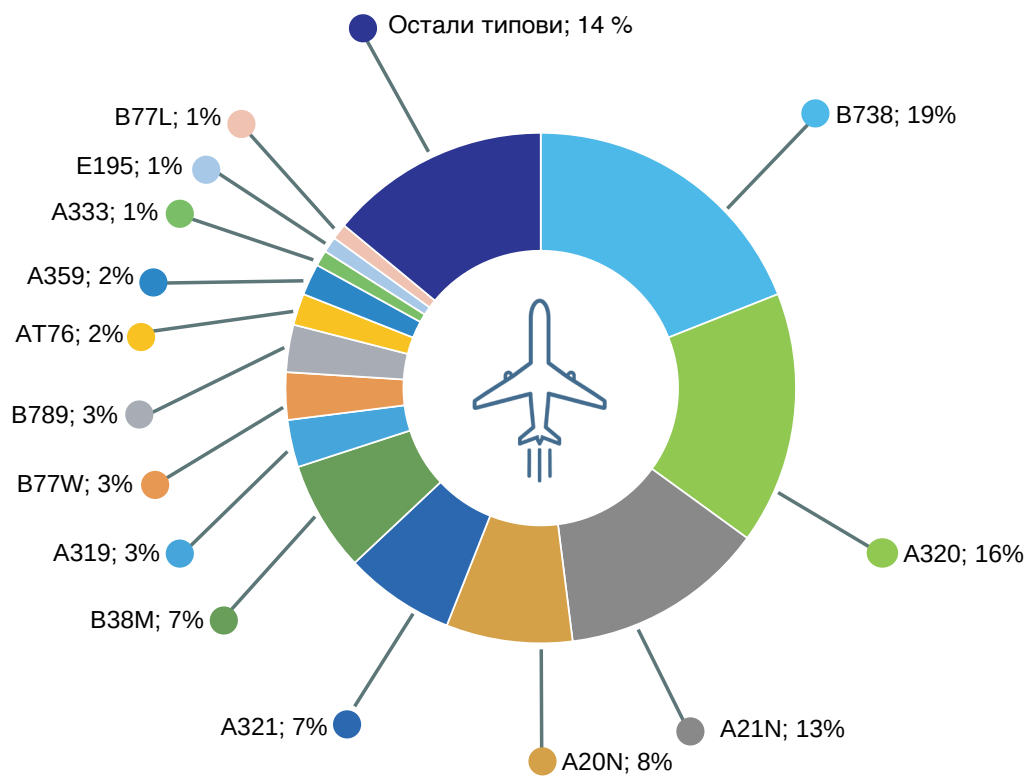

Слика 4. Расподела IFR летова у 2025. години

¹ Извор: Billing Log file.

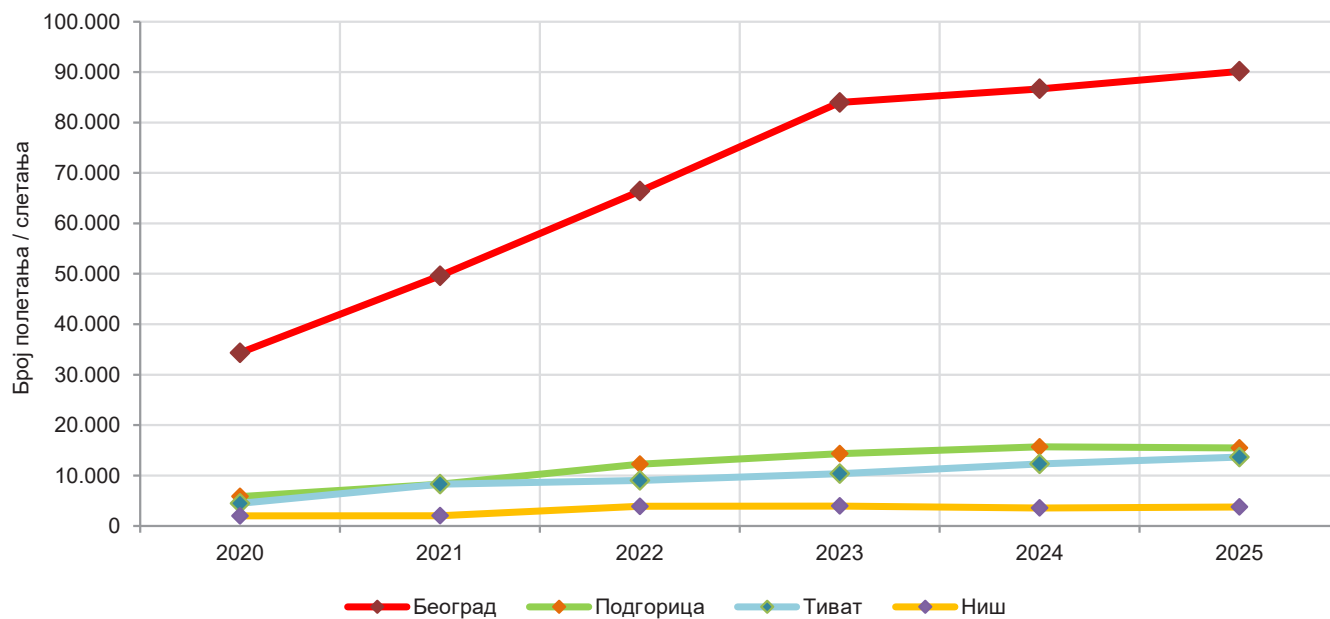

Слика 5. Вршни дан и вршни сат у периоду од 2020. до 2025. године

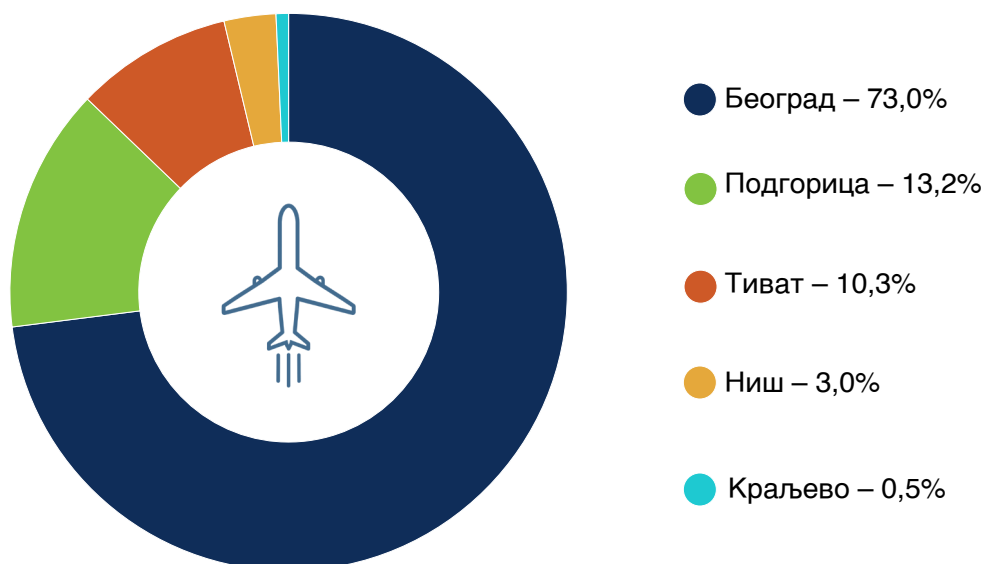
Слика 6.

Учешће појединих типова ваздухоплова у 2025. години

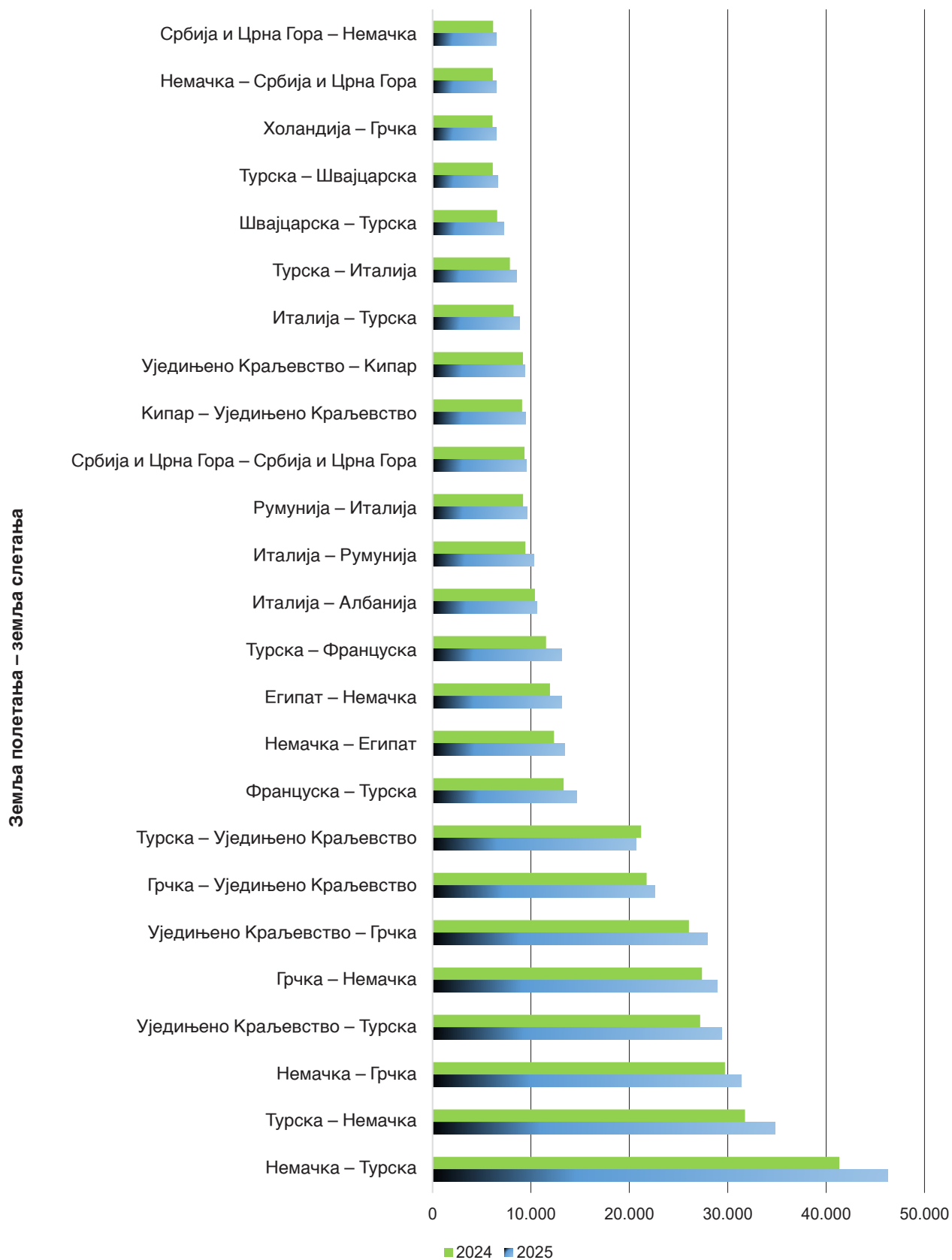
Слика 7.

Број IFR полетања и слетања по аеродромима у периоду од 2020. до 2025. године

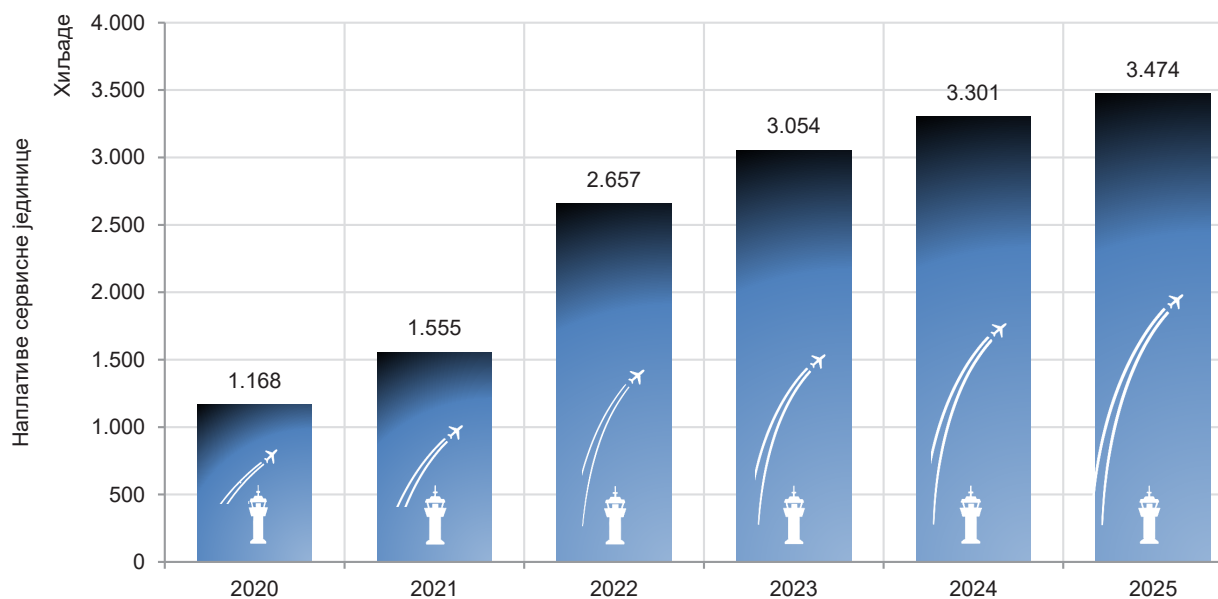
Слика 8.

Расподела саобраћаја по аеродромима у 2025. години

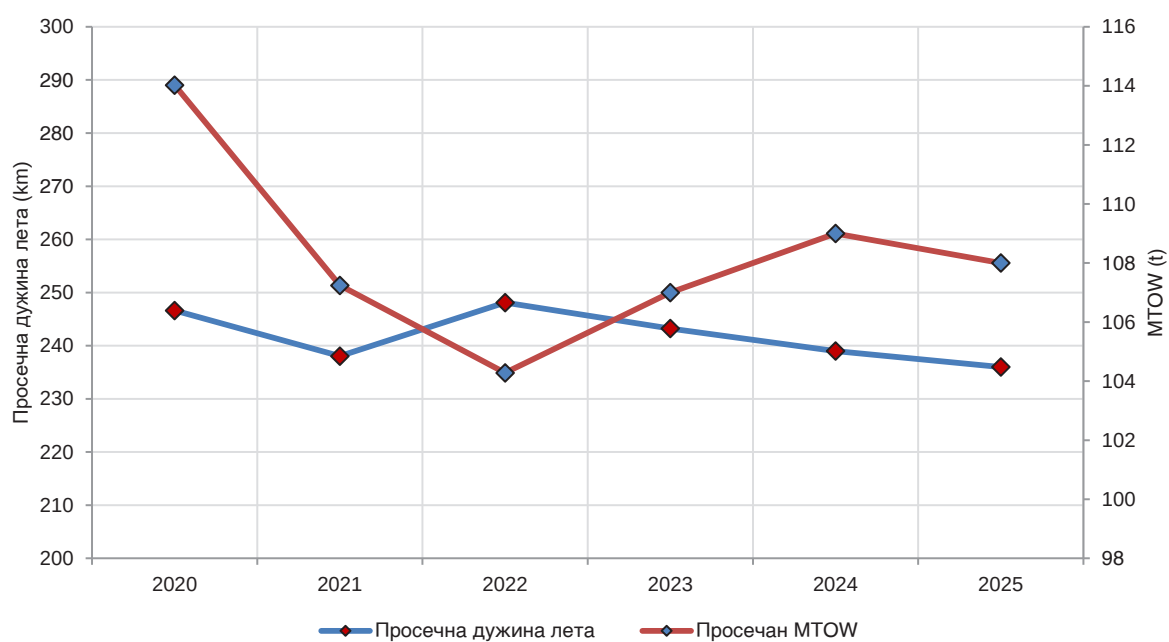
Слика 9.

Број IFR летова у ваздушном простору надлежности SMATSA
по земљама полетања / слетања у 2024. и 2025. години

Слика 10.

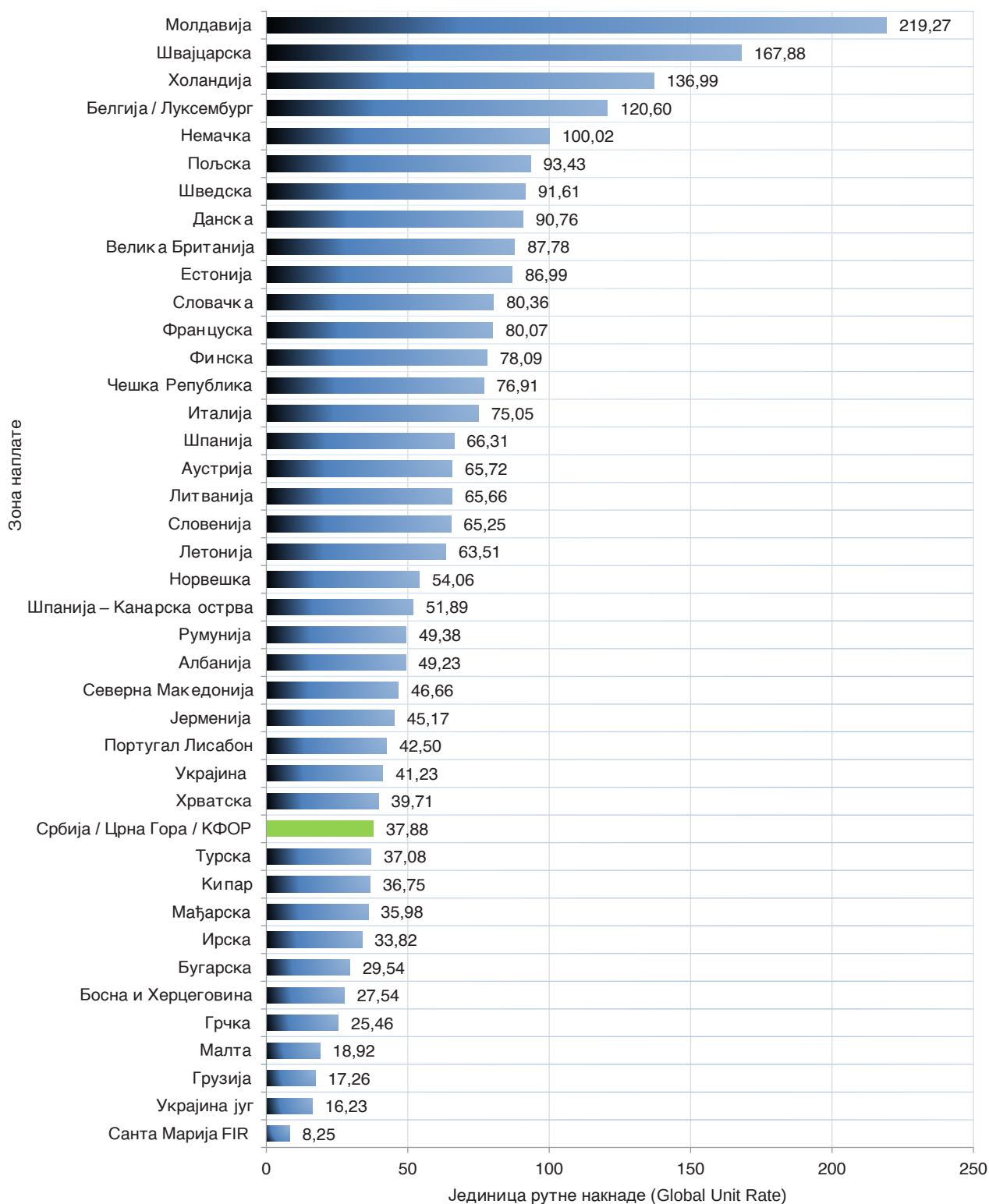
Број наплативих сервисних јединица у периоду од 2020. до 2025. године

Слика 11.

Просечна дужина лета и просечан MTOW² у FIR Београд у периоду од 2020. до 2025. године

² Максимална дозвољена тежина при полетању.

Слика 12.
Јединица рутне накнаде у 2025. години³

³ EUROCONTROL – званични подаци.

04

Пословни резултати који су обележили 2025. годину

4.1 УНАПРЕЂЕЊЕ УПРАВЉАЊА ВАЗДУШНОМ ПЛОВИДБОМ

Пружање високог нивоа безбедности и ефикасности у пружању услуга у ваздушној пловидби у 2025. години, омогућено је, како кроз успешну реализацију планираних активности у кључним доменима SMATSA (као што су ATM, CNS, MET и AIS), тако и кроз константно улагање и унапређење система и опреме.

Током године, спроведен је велики број активности ради одржавања високог квалитета пружених услуга у ваздушној пловидби.

4.1.1 Унапређења ATM услуга

Један од најважнијих пројеката SMATSA је унапређење TopSky-ATC система на TopSky-ATC One систем. У 2025. години је потписан уговор и започета реализација. Овим пројектом се главни ATM систем (TopSky-ATC систем) унапређује са функцијама дефинисаним у захтевима Европске комисије и ATM мастер плану. Унапређење на TopSky-ATC One систем подразумева прелазак на модерну, технолошки унапређену платформу, која ће омогућити повећање капацитета система, интеграцију нових интерфејса и повезивање и размену информација са системима у ваздухопловству са којима тренутно ATM систем није повезан. Паралелно су започете и одговарајуће пратеће активности у циљу припреме будућег преласка на унапређени систем, које укључују и замену конзола у оперативној сали ЦКЛ, као и теминалним и аеродромским контролама летења.

Крајем новембра 2025. године, успостављено подручје слободног планирања летења (Free Route Airspace) које обухвата ваздушне просторе јужне Немачке, Аустрије, Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Србије (без КиМ), Албаније, Северне Македоније и Италије, проширено је простором надлежности Малте. Овим повећаним простором надлежности FRA, омогућава авиокомпанијама да планирају директне руте од границе са Румунијом до границе са Тунисом, односно од Швајцарске до Бугарске, чиме се поред економске уштеде на цени горива, остварују и значајни еколошки ефекти. Ово унапређење омогућава пилотима и оператерима већу флексибилност у планирању летова и доприноси ефикаснијем коришћењу ваздушног простора, смањењу временских кашњења и оперативних трошкова, уз истовремено побољшање укупне ефикасности ваздушног саобраћаја. Иницијатива је резултирала мерљивим уштедама трошкова горива, побољшаном оперативном ефикасношћу и значајним еколошким предностима кроз смањење емисије CO₂.

Прва фаза пројекта реорганизације вертикалних граница ТМА Подгорица и АКЛ Тиват, обухватала је измену контролисане зоне Тиват која је спроведена 30. октобра 2025. године. На основу резултата симулације у реалном времену, инициран је процес делегирања обавезе организовања пружања услуга у ваздушном саобраћају од Албаније ка Црној Гори у циљу раздвајања долазећег и одлазећег саобраћаја у Подгорици, као и обезбеђивања немешања саобраћајних токова ка аеродромима у Подгорици и Тивту и са њих. Друга фаза подразумева измену димензија завршне контролисане области Подгорица на југ до границе области информисања ваздухоплова у лету, а на север у складу са апроксимираном државном границом између Републике Србије и Црне Горе. Очекивани датум реализације читавог пројекта је током друге половине 2026. године.

Када је у питању софтверско и хардверско унапређење FASOS система са проширењем на удаљене локације и имплементација Pre-OJT симулатора, спроведен је поступак набавке и закључен уговор. FASOS, односно Fallback ATM систем у нормалном раду има *backup* улогу у односу на главни ATM систем. Унапређеним FASOS системом се обезбеђује континуирано пружање услуга контроле летења када главни ATM систем TopSky-ATC није на располагању. Реализација пројекта подељена је по фазама, а завршетак се очекује 2028. године.

Спроведене су активности у циљу рационализације конвенционалних процедура инструменталног летења на аеродрому Вршац чиме се излази у сусрет захтевима корисника уз одржавање захтеваног нивоа безбедности и унапређење оперативне ефикасности. Примена процедура се очекује током следеће године.

Аеродромске контроле летења су опремљене рачунарима (*Collaboration Interface for Towers – CITO*), који омогућавају директно повезивање са EUROCONTROL системима, чиме је унапређена координација, тачност прогноза и смањење кашњења услед доделе слотова.

Средином октобра 2025. године створени су услови за безбедно одвијање међународне војне вежбе „Air Solution 2025”. Један од најважнијих задатака односио се на ажурирање базе података Менаџера мреже (Network Manager) како би се онемогућило планирање летења корисницима у ваздушном простору у којем се одвијала међународна војна вежба.

У септембру 2025. године, створени су услови за безбедно одвијање војне параде „Снага јединства”. Остварена је блиска координација са надлежним војним органима Републике Србије ради подршке организацији војне параде, уз посебан фокус на минимизирање утицаја на цивилни ваздушни саобраћај и несметано функционисање аеродрома Никола Тесла Београд.

4.1.2 Унапређење CNS услуга

У складу са циљевима Јединственог европског неба који се односе на усклађивање операција и контролних система ваздушног саобраћаја ради побољшања безбедности, ефикасности и смањења кашњења у ваздушном саобраћају, један од основних задатака SMATSA је да имплементира нове технологије, континуирано улаже у опрему, системе и инфраструктуру, али и у стручне кадрове потребне за реализацију изазова конкуреног окружења.

У марту 2025. године на локацији Бесна кобила, у оквиру пројекта инсталације радарског система (PSR+SSR), Комисија за технички преглед објекта реализовала је технички преглед објекта радарске станице Бесна кобила и доставила извештај са записником о извршеном техничком прегледу и предлогом за издавање употребне дозволе.

Када је у питању набавка, имплементација и интеграција A-SMGCS система са припадајућим сензорима за надзор за потребе АКЛ Београд – Фаза 1, у 2025. години је завршен поступак набавке, након чега је потписан уговор који је ступио на снагу 5. маја 2025. године. Одржан је *System Requirement Review* састанак, усаглашена је финална архитектура система и достављена пројектна документација.

Такође, израђен је пројектни задатак за изградњу локације SMR антенског стуба и контејнера за смештај опреме са припадајућом инфраструктуром. Почетком 2026. године очекује се достављање идејног решења, а планиран је и састанак за завршну демонстрацију дизајна система (*System Design Review and Demonstration*).

Током 2025. године спроведен је поступак набавке инсталације, подешавања и обуке за коришћење софтверског алата за анализу перформанси SMR радарског система, мултилатерације и A-SMGCS система, а закључење уговора се очекује почетком 2026. године.

У оквиру пројекта набавке, имплементације и интеграције A-SMGCS система са припадајућим сензорима за надзор за потребе АКЛ Београд, током 2025. године је спроведен и поступак набавке израде стручних анализа утицаја објеката на сигнал радио-уређаја и система који се користе за потребе пружања услуга контроле летења, а закључење уговора се очекује почетком 2026. године.

У склопу реализације пројекта унапређења навигационе инфраструктуре за потребе унапређења и имплементације процедура на аеродромима Батајница, Краљево, Београд и Подгорица, спроведен је поступак јавне набавке имплементације ILS/DME система на аеродромима Батајница и Краљево и додатних DME уређаја

за унапређење DME инфраструктуре, у две партије. Потписивање уговора се очекује почетком 2026. године. За инфраструктурне радове на обе локације израђена су и усвојена идејна решења и идејни пројекти, док се израда пројеката за извођење очекује до краја марта 2026. године.

Када је у питању унапређење навигационе инфраструктуре за потребе испуњења захтева PBN IR (*Performance-Based Navigation Implementation Rules*), извршена је инсталација DME уређаја на локацији Копаноник и тестирање опреме на земљи. Преостало је да се изврши иницијална калибража из ваздуха.

Током 2025. године још увек нису решена имовинско-правна, инфраструктура и техничка питања која би омогућила имплементацију секундарног радарског система (SSR) на локацији Врсута, у циљу унапређења радарског прекривања југозападног простора надлежности SMATSA.

Реализација пројекта унапређења VHF/ UHF радио мреже је у фази решавања

имовинско-правних предуслова. На локацији Радан неопходно је спровести раздвајање плана детаљне регулације како би се у првој фази реализовао колоцирани телекомуникациони центар, а у другој раздвојили пријемни и предајни центар. На локацији Маљен, након израде плана детаљне регулације, извршена је катастарска парцелација, али поступак није окончан с обзиром на то да је потребно извршити конверзију земљишта у грађевинско. Разрешење ових питања очекује се током 2026. године, након чега ће бити створени услови за израду техничке документације и изградњу објеката и пратеће инфраструктуре.

У марту 2025. године закључен је уговор о набавци и имплементацији ATIS/ VOLMET система. Након заједничког рада на дизајну система, реализоване су фабричке обуке за коришћење и одржавање система. Фабрички пријем система успешно је спроведен у децембру 2025. године, а реализација активности у оквиру прве фазе пројекта планирана је у 2026. години.

4.1.3 Унапређење AIS услуга

Обезбеђивање ваздухопловних података неопходних за сигурну, редовну и ефикасну ваздушну пловидбу врши се путем услуга ваздухопловног информисања (AIS – *Aeronautical Information Services*). Ове услуге имају за циљ да обезбеде стандардизован и поуздан приступ ваздухопловним информацијама и подацима који су неопходни за оперативну употребу у међународном цивилном ваздухопловству.

Процеси ваздухопловног информисања усклађени су са међународним стандардима и препорученом праксом који су дефинисани у заједничким захтевима Јединственог европског неба.

Током 2025. године, реализован је низ активности у овој области, а у циљу унапређења регулаторног оквира, дигитализације и техничког развоја система.

У складу са испуњавањем захтева проистеклих из уредбе Комисије (ЕУ) бр. 2017/373, радило се на побољшању сарадње при достављању / објављивању ваздухопловних података, чиме су закључене нове верзије споразума AIS.LYPG.SLA и AIS.LYTV.SLA.

У организацији EUROCONTROL одржана су два састанка Групе за управљање ваздухопловним информацијама (AIMG-9 и AIMG-10), где су представљени извештаји различитих група и пројеката (AI OPS, Digital Data Sets Action Group, AIRI SG etc.), док је покренута нова група за AIM хармонизацију и дигитализацију са циљем дефинисања будуће AIM дигитализације на стратешком нивоу. Истакнут је регистар AIS/AIM докумената, најављен пакет регулаторних измена у вези са активностима EASA по питању области AIS/AIM и договорено је формирање iDL фокус групе. На

AIMG-10 састанку, разматране су активности у области дигитализације AIS/AIM, покренута је CP1 AIM SWIM иницијатива и дефинисани су сценарији за Digital NOTAM и даљу хармонизацију података.

Извршена су два унапређења система EAD (Release 16.1 и Release 17), која су обухватила измене више подсистема и успешно су имплементирана као рутинске надоградње.

У 2025. години спроведене су и стручне обуке: Обука за INO DP (Франкфурт) ради унапређења рада са NOTAM подацима и обука за FrameMaker (Единбург) ради израде електронског AIP-а (eAIP), чиме је подржано даље унапређење AIS услуга.

4.1.4 Унапређење МЕТ услуга

У циљу одржавања високог нивоа безбедности, ефикасности и континуиране ваздушне пловидбе, SMATSA пружа ваздухопловне метеоролошке услуге поштујући како националне, тако и међународне стандарде и регулативе.

У периоду од маја до октобра 2025. године, за потребе EUROCONTROL Network Manager и Обласне контроле летења SMATSA, урађена је EUMETNET CBCF хармонизована прогноза конвекције. Прогноза је свакодневно израђивана за текући дан и један дан унапред и достављана шефу смене Обласне контроле летења SMATSA.

Склопљен је уговор са EUMETNET за учешће у ASP (*Aviation Support Programme*), односно модулима CBCF (*Cross-Border Convection Forecasting*) и eGAFOR за период од 1. јануара 2025. до 31. децембра 2028. године.

Потписани су Споразуми о SIGMET координацији са Мађарском (Hungaromet) и Италијом (ITAF).

Од краја 2024. па све до средине 2025. године, у циљу дефинисања метеоролошких услуга за потребе Војске Црне Горе, одржан је низ састанака на којима су

договорени услови, обим и начин пружања метеоролошких информација, као и поступци координације. Споразум о координацији за пружање ваздухопловних метеоролошких услуга је закључен између Министарства одбране Црне Горе и SMATSA, а ступио је на снагу 17. децембра 2025. године.

Од средине маја 2025. године, у циљу унапређења метеоролошких услуга за обласну контролу летења, SMATSA је развила услуге у графичком облику намењене шефовима смена ЦКЛ Београд. Продукт омогућава приказ прогнозе значајних метеоролошких појава за FIR Београд и околне FIR-ове за период од 12 сати, подељен на четири трочасовна интервала. Овим продуктом замењене су раније табеларне прогнозе, а нови графички формат омогућава једноставнију и бржу интерпретацију метеоролошких информација.

Представници SMATSA су током године присуствовали на више међународних скупова и састанака, као што је Meteorological World Expo – глобални догађај на коме присуствују компаније које се баве истраживањем развојем технологија, као и производњом опреме која се користи у метеоролошке сврхе.

Присуство на овом сајму је било од изузетног значаја ради прибављања информација о карактеристикама опреме и софтвера – као стицање увида у нове продукте и технолошка достигнућа у циљу унапређења MET услуга.

У септембру 2025. године, представници IBL су извршили презентацију унапређења и новина које доносе најсавременије софтверске верзије. Представницима SMATSA је ово послужило да се

информишу о изменама софтверских функционалности које се имплементирају на основу регулаторних захтева и захтева корисника.

Још један од корисних састанака током године био је AVAC (*Aviation Advisory Committee*). AVAC је саветодавно тело које има за циљ унапређење метеоролошких услуга за европску авио-индустрију кроз сарадњу, иновације и координисан приступ трансформацији ваздухопловних метеоролошких услуга у Европи, као и разумевање утицаја временских услова на ATM системе, уз прилагођавање будућих решења потребама свих корисника ваздухопловних метеоролошких информација.

Континуирано присуство представника SMATSA на међународним састанцима који се баве метеоролошким услугама за потребе ваздушне пловидбе доприносе правовременој и исправној примени свих стандарда, препорука и одлука ICAO из ове области у региону Европе.

У току 2025. године започете су активности у вези са припремним грађевинским радовима на реализацији пројекта унапређења аутоматских осматрања, аквизиције, приказа и генерисања MET информација. Поступак набавке за имплементацију система и закључење уговора очекује се почетком 2026. године.

4.2 УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ СА РЕЛЕВАНТНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РЕГУЛАТОРНИМ ТЕЛИМА И ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

SMATSA континуирано спроводи активности на унапређењу партнерских односа и јачању сарадње са релевантним организацијама и корисницима услуга, што подразумева примену политика, одговарајућих регулатива и технолошких решења од значаја за пословање.

Током 2025. године настављена је сарадња са релевантним институцијама у циљу унапређења процеса управљања ваздухопловним подацима која доприноси унапређењу квалитета, тачности и благовремености ваздухопловних информација, као и усклађености са међународним и националним регулаторним захтевима.

У складу са закљученим Споразумима о достављању и објављивању ваздухопловних података између AIS и извора података, сарадња је остварена са следећим организацијама:

- Агенцијом за цивилно ваздухопловство Црне Горе;
- Директоратом цивилног ваздухопловства Србије;
- Јавним предузећем Belgrade Airport д. о. о. Београд, као оператером аеродрома Београд/Никола Тесла;
- Јавним предузећем Аеродроми Србије д. о. о. Ниш, као оператером аеродрома Краљево/Морава;
- Јавним предузећем Аеродроми Србије д. о. о. Ниш, као оператером аеродрома Ниш/Константин Велики;
- Ваздухопловном академијом Београд, као оператером аеродрома Вршац;
- Аеродромима Црне Горе а. д, као оператором аеродрома Подгорица;
- Аеродромима Црне Горе а. д, као оператором аеродрома Тиват.

У априлу 2025. године представници SMATSA учествовали су на *Compliance Monitoring Workshop* који је одржан у оквиру програма *Support to States*. Циљ радионице коју је одржао EUROCONTROL, у организацији ДЦВ и уз учешће представника АЦВ, био је праћење усаглашености са ваздухопловним регулативама.

Током 2025. године имплементирани су захтеви регулативе (ЕУ) 2023/893 у делу обуке контролора летења, као и активности у складу са правилницима ДЦВ и АЦВ који транспонују ову регулативу као измену и допуну на регулативу (ЕУ) 2015/340. Примена правилника започела је у септембру 2025. године у Црној Гори, а у октобру 2025. године у Републици Србији. Након спроведених активности ради усаглашавања, ДЦВ је у септембру 2025. године издао сертификат SMATSA као организацији за обуку контролора летења у Србији, а АЦВ је у децембру 2025. године признао овај сертификат и издао сертификат за обуку контролора летења у јединицама у Црној Гори. У току године, успешно је обављена измена сета докумената обуке и израда наставног материјала у складу са новим правилником.

Током новембра 2025. године настављена је сарадња са EUROCONTROL у вези са CARMA (*Compliance and Resource Management Application*) апликацијом. Активности су обухватиле координацију са ДЦВ и АЦВ, као и планирање имплементације у SMATSA. У наредном периоду очекује се даља синхронизација активности унутар SMATSA, као и наставак сарадње са ДЦВ и АЦВ у циљу успешне имплементације апликације, која треба да допринесе ефикаснијем праћењу, анализи и извештавању о усаглашености SMATSA са регулаторним захтевима.

Крајем 2025. године SMATSA је успешно сертифицирована за обављање делатности организације за обезбеђивање континуиране пловидбености (CAMO) у складу са новим Правилником о обезбеђивању континуиране пловидбености и о одобравању ваздухопловно-техничких организација и особља. Овим је потврђено да SMATSA испуњава све услове у погледу обавезе увођења *Safety Management System* (SMS) у CAMO организацијама, уместо досадашњег система квалитета.

Током маја 2025. године сертификациона кућа Societe Generale de Surveillance (SGS) Београд извршила је екстерну надзорну проверу система менаџмента квалитетом QMS. Провера је спроведена на следећим локацијама: Анекс ЦКЛ Београд, Центар за обуку ANS особља, Управа, АКЛ Батајница, АКЛ Вршац и Калибража. Издат је и нови сертификат ISO 9001:2015, чиме је потврђен добро успостављен и ефикасан систем менаџмента квалитетом у SMATSA.

4.3 РАЗВОЈ КОНКУРЕНТНИХ КОМЕРЦИЈАЛНИХ УСЛУГА

Спровођење комерцијалних услуга унутар SMATSA је током 2025. године било усмерено на пружање услуга калибраже за потребе корисника из региона и шире.

4.3.1 Калибража ЗРНС из ваздуха

SMATSA поседује све неопходне ресурсе, у виду стручног кадра и опреме, који омогућавају пружање услуге калибраже земаљских радио-навигационих средстава (ЗРНС) из ваздуха и валидације процедура инструменталног летења из ваздуха. У ту сврху се користи ваздухоплов Beechcraft King Air 350 (YU-BTC) са уграђеном опремом за калибражу (AD-AFIS-260) који SMATSA користи за сопствене потребе, али и пружа услуге екстерним корисницима.

Услуге се пружају у складу са захтевима и препорукама који су дефинисани у документима Међународне организације за цивилну авијацију (*International Civil Aviation Organization - ICAO*) - Annex 10, Annex 14 и Doc 8071.

У 2025. години извршене су редовне и ванредне калибраже ЗРНС и валидације процедура из ваздуха за сопствене потребе по основу закључених уговора.

Годишњи план калибраже по средствима је остварен 100%. Укупно је реализовано 270 калибража, од чега 122 калибраже за сопствене потребе према годишњем плану и 148 за иностране наручиоце, од чега 103 према годишњем плану и 45 ванредних калибража.

4.3.2 Центар за обуку ANS особља

Центар за обуку ANS особља је овлашћени центар за школовање и усавршавање контролора летења, ваздухопловно-техничког и ваздухопловно-метеоролошког особља. Програми обуке усклађени су са захтевима ESARR, националном и међународном регулативом, као и са ICAO стандардима.

Центар за обуку ANS особља, осим школовања за сопствене потребе, пружа услуге обуке и екстерним корисницима, и то како организацијама, тако и појединцима.

У фебруару 2025. године испоручен је комплетан хардвер и извршена је инсталација и тестирање опреме у оквиру реализације пројекта замене хардверских делова на RDR и 2D/3D TWR MicroNav симулатору у Центру за обуку ANS особља.

У јануару 2025. године ДЦВ је извршио периодичну проверу за додатно овлашћење RAD за синтетички уређај MicroNav 2D/3D на локацији Центар за обуку ANS особља. С обзиром на увођење радарске компоненте у АКЛ Београд, а за потребе школовања, утврђено је да 2D/3D симулатор испуњава захтеве у складу са важећим спецификацијама и захтевима за издавање дозволе за коришћење симулатора.

Најзначајније обуке за сопствене потребе, реализоване у 2025. години, у складу са Планом извођења обука у Центру за обуку ANS особља, приказане су у наредној табели.

Табела 1. Реализације обука у оквиру Центра за обуку ANS особља у 2025. години

Назив обуке	Степен реализације и образложење
ПОЧЕТНА ОБУКА (INITIAL TRAINING) ОБУКА ЗА СТИЦАЊЕ ОВЛАШЋЕЊА (BASIC+RATING TRAINING) ОБУКА ЗА СТИЦАЊЕ НОВОГ / ДОДАТНОГ ОВЛАШЋЕЊА	Обуке су реализоване: 33,33%. Планирано 9 обука, започето 7 обука, 3 завршене, 4 у току. 2 Rating обуке нису започете, јер је почетак обуке 54. класе КЛ каснио три месеца због продуженог процеса селекције кандидата. Разлог продужетка поступка било је кашњење у достављању извештаја са обављених лекарских прегледа. Проценат издатих Сведочанстава / Уверења / Потврда: 84,6% (22 од максималних 26). Напомена: један кандидат је одустао од школовања из личних разлога, а три кандидата нису испунили услов за даље школовање.
КОНТИНУИРАНА ОБУКА (CONTINUATION TRAINING)	Обуке су реализоване: 100%. Сprovedено: 24 обуке са 76 полазника.
ОСВЕЖЕЊЕ ЗНАЊА ИЗ ВАЗДУХОПЛОВНОГ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА (REF AVE)	Обуке су реализоване: 100%. Сprovedено: 5 обука са 25 полазника.
ОБУКА ЗА ПОСЕБНА ОВЛАШЋЕЊА (DEVELOPMENT TRAINING) (DEVELOPMENT TRAINING REFRESHER)	Обуке су реализоване: 114,29%. Планирано 7 обука; реализовао 8 обука (једна додатна обука) са 71 полазником обуке. Проценат издатих Сведочанстава / Уверења / Потврда: 100% (71 од макс. 71).
ОБУКА ЗА ЛОКАЦИЈСКО ОВЛАШЋЕЊЕ (UNIT TRAINING)	Обуке су реализоване: 100%. Сprovedено: 59 обука са 82 полазника.
ОБУКА CNS ОСОБЉА	Обуке су реализоване: 25% (1/4). Планиране су 4 обуке за 14 полазника, реализована 1 са 1 полазником. Нису реализоване три обуке. TRE није добио захтев од CNS.
ОБУКА MET ОСОБЉА	Обуке су реализоване: 57,14% (4/7) Планирано је 7 обука, реализоване 4 обуке са 14 полазника обуке. Нису реализоване две обуке, TRE није добио захтев од MET. Реализована је једна додатна обука.

Назив обуке	Степен реализације и образложење
ОСТАЛЕ ОБУКЕ • ПВЛ за рад у ОКЗ и АВП • Обука за псеудо-пилота • AVE за 54. Класу КЛ • Пракса ученика средње школе Ваздухопловне академије • Пракса 2 студента завршне године ваз. смера СФ у Београду • Почетна обука AIS особља за радно место Сарадник за ARO • Припрема и процена путем TEA теста • Тестирање кандидата из нивоа знања енглеског језика • Пракса ученика – Вук Цвејић	Обуке су реализоване: 116,67% (35/30). Започето је 36 обука са 191 полазником обуке, 1 обука још траје. Реализовано је 6 додатних обука.
УКУПНО	Обуке су реализоване 101% (145 од 144). Сprovedено: 144 обуке са 525 полазника обуке. Проценат издатих Сведочанстава / Уверења / Потврда: 95,88% (93 од 97).

4.3.2.1 Обуке у оперативним јединицама контроле летења

Поред обука које су реализоване у Центру за обуку ANS особља, током 2025. године спроведене су и обуке у оперативним јединицама, како је представљено у табели.

Табела 2. Реализација планираних активности у 2025. години у оквиру TRE

Назив обуке	Степен реализације и образложење
ЦКЛ Београд: - Обука за радно место Координатор за проток саобраћаја; - Обука за радно место Сарадник за обраду плана лета / псеудо-пилот.	- Планирано – 1 кандидат, реализовано – 1, успешно завршено – 1. Проценат успешности 100%; - Планирано – 1 кандидат, реализовано – 1, успешно завршено – 1. Проценат успешности 100%.
АКЛ Београд: - Обука за шефа смене; - Обука за стицање ADC-SUR LYBE овлашћења; - Обука за стицање посебног овлашћења ASSE; Дообука контролора летења за додатно овлашћење RAD.	- Планирано – 2 кандидата, реализовано – 2, успешно завршено – 2. Проценат успешности 100%; - Планирано – 3 кандидата, реализовано – 3, успешно завршено – 2. Проценат успешности 66,6%; - Планирано – 0 кандидата, реализовано – 1, успешно завршено – 1. Проценат успешности 100%; Планирано – 57 кандидата, реализовано – 54, успешно завршено – 54. Проценат успешности 94,7%.
АКЛ Краљево: - Обука за стицање ADC Краљево овлашћења за полазнике обуке 50. класе контролора летења из Ваздухопловне академије; - Обука за стицање ADC и APP Краљево овлашћења за полазнике обуке 50. класе контролора летења; - Обука за шефа смене.	- Планирано – 2 кандидата, реализовано – 2, успешно завршено – 2. Проценат успешности 100%; - Планирано – 1 кандидат, реализовано – 1, успешно завршено – 1. Проценат успешности 100%; - Планирано – 1 кандидат, реализовано – 1, успешно завршено – 1. Проценат успешности 100%.
АКЛ Батајница: - Обука за шефа смене; - Обука за стицање посебног овлашћења OJT1; - Обука за стицање посебног овлашћења ASSE.	- Планирано – 2 кандидата, реализовано – 1, успешно завршено – 1. Проценат успешности 50%; - Планирано – 2 кандидата, реализовано – 2, успешно завршено – 2. Проценат успешности 100%; - Планирано – 3 кандидата, реализовано – 4, успешно завршено – 3. Проценат успешности 133%.

Назив обуке	Степен реализације и образложење
АКЛ Ниш: 1. Обука за стицање ADC и APP Ниш овлашћења.	1. Планирано – 5 кандидата, реализовано – 5, успешно завршено – 1 (остале обуке су у току). Проценат успешности 20%.
АКЛ Тиват: 1. Обука на радном месту за стицање ADC и APP LYTV овлашћења; 2. Обука за стицање посебног овлашћења ASSE; 3. Обука за стицање посебног овлашћења ОЈТI.	1. Планирано – 2 кандидата, реализовано – 2, успешно завршено – обука у току; 2. Планирано – 1 кандидат, реализовано – 2, успешно завршено – 2. Проценат успешности 200%; 3. Планирано – 1 кандидат, реализовано – 2, успешно завршено – 2. Проценат успешности 200%.
АКЛ Вршац: 1. Обука за стицање посебног овлашћења ОЈТI.	1. Планирано – 2 кандидата, реализовано – 2, успешно завршено – 2. Проценат успешности 100%.

Табела 3. Реализоване обуке у 2025. години у оквиру МЕТ

Назив обуке	Степен реализације и образложење
Почетна обука за ваздухопловно-метеоролошког прогностичара – теоријски део	2 кандидата: успешност спроведене обуке: 100%.
Почетна обука за ваздухопловно-метеоролошког прогностичара – практични део	1 кандидат: успешност спроведене обуке: 100%.
Додатна обука за обласног ваздухопловно-метеоролошког прогностичара	5 кандидата: успешност спроведене обуке: 100%.
Почетна обука за ваздухопловно-метеоролошког техничара – теоријски део	1 кандидат: успешност спроведене обуке: 100%.
Почетна обука за ваздухопловно-метеоролошког техничара – практични део	2 кандидата: успешност спроведене обуке: 100%.
Посебна обука ваздухопловно-метеоролошког прогностичара за овлашћење инструктор	1 кандидат: успешност спроведене обуке: 100%.
Посебна обука ваздухопловно-метеоролошког техничара за овлашћење процењивач – теоријски део	4 кандидата: успешност спроведене обуке: 100%.
Посебна обука ваздухопловно-метеоролошког техничара за овлашћење процењивач – практични део	4 кандидата: успешност спроведене обуке: 100%.
Посебна обука ваздухопловно-метеоролошког прогностичара за овлашћење процењивач – теоријски део	7 кандидата: успешност спроведене обуке: 100%.
Посебна обука ваздухопловно-метеоролошког прогностичара за овлашћење процењивач – практични део	7 кандидата: успешност спроведене обуке: 100%.

4.4 УНАПРЕЂЕЊЕ ДРУШТВЕНЕ ОДГОВОРНОСТИ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У циљу унапређења друштвене одговорности током маја 2025. године, сертификациона кућа Societe Generale de Surveillance (SGS) Београд извршила је екстерну надзорну проверу сертификованог система менаџмента животном средином EMS и тиме је потврђена важност издатог сертификата о успостављеном и ефикасном систему менаџмента животном средином према ISO 14001:2015 стандарду.

Провера је спроведена на следећим локацијама: Анекс ЦКЛ Београд, Центар за обуку ANS особља, Управа, АКЛ Батајница, АКЛ Вршац и Калибража.

Током 2025. године спроведене су активности које произилазе из законских обавеза у области заштите животне средине, а односе се на мерење нејонизујућег зрачења уређаја којима управља SMATSA на територији Републике Србије и Црне Горе.

Према плану мерења, извршена су прва мерења високофреквентног нејонизујућег зрачења са нових радарских система и референтних транспондера на локацијама у Републици Србији (Београд, Бесна Кобила, Кошевац, Копаоник и TWR Београд), при чему је, на основу резултата, потврђено да вредности електричног поља испуњавају законске захтеве у погледу излагања становништва нејонизујућем зрачењу, а извештај о мерењима је достављен надлежном органу за заштиту животне средине.

Мониторинг и мерења емисије високофреквентних нејонизујућих зрачења са уређаја у Црној Гори настављени су у складу са програмом мониторинга. Током протекле

године извршена су прва мерења за нове DME уређаје на локацијама LOC/DME Ловања (Тиват) и DVOR/DME Ђемовско поље (Подгорица), за које је припремљена пратећа документација, укључујући стручна мишљења о испуњености услова за коришћење извора нејонизујућих зрачења у погледу прописаних граница излагања, ради прибављања дозволе за употребу. За постојеће уређаје високофреквентног зрачења у току је припрема Студије коришћења затечених значајних извора нејонизујућих зрачења, која ће бити израђена у организацији Агенције за заштиту животне средине.

У протеклој години Агенција за заштиту животне средине Црне Горе издала је прве две дозволе за коришћење извора нискофреквентних електромагнетних поља за SMATSA уређаје на територији Црне Горе и то за трафостанице на локацији Српска Гора и на локацији АКЛ Тиват.

Када је у питању област управљања отпадом у SMATSA, у складу са успостављеним поступцима управљања отпадом, ова област је у потпуности усаглашена са законским захтевима обе државе, као и са њиховом практичном

применом на свим локацијама. Поступци у области управљања отпадом дефинисани су Планом управљања отпадом за локације у Републици Србији и Планом управљања отпадом за локације у Црној Гори. Отпад генерисан на локацијама у Србији и Црној Гори предаје се, преко овлашћених оператера, директно оператерима за поновну употребу, односно рециклажу. Управљање комерцијалним отпадом (опасним и неопасним) у SMATSA може се сматрати системом који је скоро достигао нулти ниво отпада који се упућује на депоновање (Zero Waste). Укупна количина генерисаног отпада у 2025. години (опасног и неопасног) износила је 54.226 килограма.

Сходно законским захтевима који се односе на процену утицаја на животну средину, за све пројекте се разматра потреба израде Студије о процени утицаја на животну средину. На основу пројекта замене постојећих DME уређаја у Републици Србији, привредно друштво SMATSA је у 2025. години прибавило четири решења у поступку процене утицаја на животну средину за следеће уређаје на територији Републике Србије:

DME Копаоник, DME Топола, DME Сремска Митровица, DME Аеродром „Морава” Краљево и DME Ваљево.

Такође, као једно од важних разматраних питања у вези са подизањем нивоа друштвене одговорности, односило се на кооперацију заинтересованих страна у вези са праћењем и смањењем буке на Аеродрому Београд (БА). У оквиру успостављања балансираног приступа управљања буком који је у организацији Аеродрома Београд, успостављена је сарадња различитих заинтересованих страна, АД Аеродром Никола Тесла, SMATSA, Air Serbia, Директорат цивилног ваздухопловства, као и других релевантних организација. Пројекат је реализован уз стручну помоћ Саобраћајног факултета Универзитета у Београду и Института за саобраћајна истраживања (ЦИП). У складу са захтевима националних и међународних прописа о заштити од буке у животној средини и у организацији и надлежности „Belgrade Airport” д. о. о. Београд у сарадњи са кључним субјектима SMATSA, Air Serbia и Директоратом цивилног ваздухопловства израђен је „Акциони план заштите од буке у животној средини за период 2025–2030” за аеродром „Никола Тесла” Београд, који је у априлу 2025. године усвојило Министарство заштите животне средине.

Постојеће и планиране мере за смањење буке дефинисане су у складу са ICAO Уравнотеженим приступом управљању буком и обухватају четири категорије:

- смањење буке на извору кроз ограничење операција бучних ваздухоплова, посебно у ноћном периоду;
- примену оперативних процедура у полетању и слетању (RNAV/RNP процедуре, континуално понирање – CDO и поступке за смањење буке при полетању);
- увођење оперативних ограничења за бучне ваздухоплове уз примену економских мера; као и
- зонирање околине аеродрома на основу стратешких карата буке ради контроле урбаног развоја у зонама повећане изложености буци.

4.5 УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА БЕЗБЕДНОШЋУ

Рад на унапређењу система управљања безбедношћу током 2025. године настављен је кроз активно учешће представника SMATSA у радним групама и пројектима организованим у сарадњи са EUROCONTROL и другим европским партнерима.

Током 2025. године представници SMATSA учествовали су на састанцима радне групе OCAWG (*Overload Occurrences Analysis Working Group*), одржаним у организацији EUROCONTROL и AUSTROCONTROL, уз учешће више европских пружалаца услуга у ваздушној пловидби. Преоптерећење контролора летења представља значајан изазов за безбедност и пружање услуга, при чему постојећи регулаторни оквир препознаје ову појаву, али без јасне и јединствене дефиниције. У том контексту, задатак радне групе је израда документа који ће обезбедити заједнички оквир за разумевање, идентификацију и истраживање појава преоптерећења контролора, као и развој одговарајућих смерница за њихово управљање.

У марту месецу SMATSA је присуствовала вежби симулације кризне ситуације у ваздухопловству коју је организовала EACCC (*European Aviation Crisis Coordination Cell*). Вежбом је симулирано ометање GNSS сигнала великих размера, координисано са сајбер нападима у близини више великих европских аеродрома, што је омогућило нашим стручњацима да подигну свест о утицају оваквих догађаја на ваздушне операције и процене ниво спремности за реаговање у сличним ситуацијама.

Активности SMATSA у 2025. години укључивале су и рад у радној групи SAFOPS (*Operational Safety Group*), која представља координациони форум усмерен на унапређење оперативне безбедности кроз идентификацију опасности, анализу и процену ризика, управљање и праћење ризика, као и размену научених лекција и добрих пракси.

Учешћем на састанку „Enabling Safe and Intelligent U-space Integration through AI-Driven Solutions”, потврђена је посвећеност праћењу најновијих трендова у области безбедне и ефикасне интеграције U-space концепта применом вештачке интелигенције.

Један од важних пројеката / тимова у којем учествују експерти SMATSA из области безбедности је програм EUROCONTROL *Voluntary ATM Incident Reporting* (EVAIR) у Бриселу. Рад на пројекту се заснива на добровољној сарадњи између ваздухопловних компанија, аеродрома и пружалаца услуга у ваздушној пловидби, са циљем прикупљања, анализе и размене безбедносних информација о догађајима и обезбеђивања повратних информација заинтересованим странама.

Такође, током године спроведено је подешавање алата који се користи за праћење безбедности у управљању ваздушним простором и процену ризика у ваздушном саобраћају (ASMT – *Airspace Safety Monitoring Tool*), у сарадњи са EUROCONTROL и JLG. Ове активности омогућавају оптимизацију параметара алата, подршку у анализи безбедносних података и унапређење система праћења ризика у SMATSA.

4.6 РАЗВОЈ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЉУДСКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА

У периоду од јануара до децембра 2025. године, успешно је спроведен конкурс и процес селекције за пријем кандидата полазника обуке за стицање дозволе контролора летења и одговарајућих овлашћења (55. класа контролора летења).

Конкурс је спроведен у сарадњи са Високом школом струковних студија „Ваздухопловна академија”, на основу Уговора о дуалном моделу образовања и пословно-техничкој сарадњи и односио се на упис у прву годину основних струковних студија школске 2025/2026. године, на студијски програм Контрола летења.

Спроведен је и реализован процес селекције за пријем 24 кандидата полазника обуке за стицање дозволе контролора летења и одговарајућих овлашћења као наставак Конкурса за упис 54. класе контролора летења објављеног у октобру 2024. године.

У периоду од септембра до децембра 2025. године спроведен је конкурс и започет процес селекције за пријем 27 кандидата полазника обуке за стицање дозволе контролора летења и одговарајућих овлашћења. Спроведене су активности на утврђивању кадровских потреба по организационим јединицама, дефинисани су општи и посебни услови конкурса, а формирана је и селекциона комисија ради спровођења поступка избора кандидата 56. класе контролора летења. Поступак селекције кандидата за 56. класу контролора летења започет је објављивањем конкурса у септембру 2025. године и реализује се континуирано, при чему ће трајати до коначног одабира класе и отпочињања обуке. Наставак процеса селекције планиран је у 2026. години, док је почетак обуке предвиђен за јун 2026. године.

Такође, спроведен је интерни конкурс од јуна до септембра 2025. године за избор кандидата за упућивање на обуку за стицање овлашћења APS LYBA и APS LYPG.

Током 2025. године, формиран је већи број комисија, као и већи број радних група са фокусом на услове и критеријуме за селекцију кандидата за обуку ради стицања дозволе контролора летења и овлашћења, за усклађивање докумената у складу са Политиком запошљавања и обучавања запослених и за израду планских докумената на нивоу SMATSA.

Поред наведених активности запослени из SMATSA су били и ангажовани у својству предавача у процесу обуке свог ваздухопловног особља за контролоре летења у TKL, ATI, APG, ABG и CKL, курса за стицање посебног овлашћења OJT, курса освежења знања за OJT, STDI и ASSE, курс стицања посебног овлашћења ASSE, HUM basic и rating, OJT обука (pre-OJT), CNS basic, обука за стицање посебног овлашћења – BMO инструктори и процењивачи, обука за шефове смена у АКЛ и ТКЛ Београд, обука калибража, обука ПВЛ особља и почетна обука AIS особља.

Запослени SMATSA, били су додатно ангажовани на спровођењу наставе на Високој школи струковних студија „Ваздухопловна академија” у оквиру студијског програма основних струковних студија – Контрола летења.

Планиране активности у оквиру развоја и унапређења људског потенцијала за 2025. годину су пролонгиране на 2026. годину због недовољног броја извршилаца, као и значајног ангажовања запослених у својству предавача и спровођењу обука у Центру за обуку ANS особља и Ваздухопловној академији.

4.7 ПОКАЗАТЕЉИ ЕФИКАСНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Темељи Шеме оствареног учинка постављени су 2004. године уредбама 549/200 и 550/2004 Европске комисије. Шема оствареног учинка подразумева референтни период од три до пет година. Закључно са 2024. годином завршена су три референтна периода, док је четврти започет 2025. године и трајаће до 2029. године. Праћење успешности пословања пружалаца услуга у ваздушној пловидби спроводи се кроз индикаторе у оквиру четири кључне области: безбедност, капацитет, трошкова ефикасност и заштита животне средине.

Уредбе и Одлуке Европске комисије везане за референтне периоде Шеме оствареног учинка нису преведене у домаће законодавство, чиме SMATSA није у обавези да извештава у вези са њима. Међутим, с обзиром на активности у вези са могућом будућом интеграцијом ECAA партнера, SMATSA у Пословном плану наводи своје циљне вредности у односу на четири кључне области Шеме оствареног учинка и извештава у вези са тим, у мери у којој је то могуће, а у складу са националним законским обавезама.

Поред показатеља успешности пословања дефинисаних кроз Шему оствареног учинка, SMATSA прати успешност пословања и на основу интерних показатеља успешности, као и на основу показатеља квалитета пружених услуга.

4.7.1 Показатељи и циљеви у односу на Шему оствареног учинка

4.7.1.1 Безбедност

Стање система управљања безбедношћу пружаоца услуга у ваздушној пловидби заснива се на праћењу безбедносних индикатора (SMS индикатори) дефинисаних у оквиру Шеме оствареног учинка којима се оцењује:

1. Ефикасност система управљања безбедношћу,
2. Ниво употребе RAT методологије и
3. Ниво примене културе правичности и поверења (*Just Culture*).

С обзиром на то да регулатива која се односи на Шему оствареног учинка још увек није обавезујућа за Републику Србију и Црну Гору, SMS индикатори прате се у циљу припреме за имплементацију регулативе у правни систем која се очекује у наредном периоду.

Ниво безбедности у систему SMATSA заснива се на оцени и праћењу безбедносних индикатора установљених у различитим деловима система, а у складу са прихватљивим нивоом безбедности који су дефинисали Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије и Агенција за цивилно ваздухопловство Црне Горе. Вредности безбедносних индикатора за 2025. годину представљене су у наредним табелама.

Табела 4. Циљане и остварене вредности SMS индикатора по захтеву ДЦВ за 2025. годину

Група SMS индикатора		Остварен ниво безбедности
I-1	Ефективност система управљања безбедношћу <i>SMS Effectiveness</i>	1. Управљање политиком безбедности и безбедносним циљевима: D 2. Управљање безбедносним ризицима: C 3. Безбедносне гаранције: C 4. Унапређење безбедности: / 5. Безбедносна култура: B Summary report for the 2025 SoE in SMS Measurement.
I-2	Ниво употребе RAT методологије <i>Application of RAT Methodology</i>	1. Нарушавање безбедног раздвајања ваздухоплова: RAT B5 – 1 догађај, RAT C3 – 1 догађај, RAT E3 – 1 догађај, RAT E4 – 1 догађај, RAT E5 – 2 догађаја. 2. CNS – ATM Specific occurrence Током 2025. године није било догађаја из CNS домена који су процењени помоћу RAT-а.
I-3	Ниво примене културе правичности и поверења <i>Application Just Culture (Safety Culture)</i>	B Summary report for the 2025 SoE in SMS Measurement.

Табела 5. Циљане и остварене вредности индикатора безбедности по захтеву ДЦВ за 2025. годину

Група индикатора озбиљности догађаја са утицајем АТМ-а на нивоу SMATSA		Остварен и Прихватљив ниво безбедности
I-4	Број удеса са утицајем АТМ-а у FIR Београд <i>ATM caused Accidents</i>	Нула (0) удеса са уделом АТМ прихватљива вредност је 0,004354
I-5	Број озбиљних незгода са утицајем АТМ-а у FIR Београд <i>ATM caused Serious Incidents</i>	Нула (0) озбиљних незгода са уделом АТМ прихватљива вредност је 4 Аларм 3
I-6	Број битних незгода са утицајем АТМ-а у FIR Београд <i>ATM caused Major Incidents</i>	Једна (1) битна незгода са уделом АТМ прихватљива вредност је 21 Аларм 16
I-7	Број значајних незгода са утицајем АТМ-а у FIR Београд <i>ATM caused Significant Incidents</i>	Једна (1) значајна незгода са уделом АТМ прихватљива вредност је 43 Аларм 32
Група АТМ Индикатора за праћење одређене врсте догађаја		Остварен и Прихватљив ниво безбедности
I-8	Број <i>RWY/TWY Incursion</i> са утицајем АТМ-а	(1 RWY) 5
I-9	Број <i>RWY Excursion</i> са утицајем АТМ-а	(0) 5
I-10	Број <i>Separation Minima Infringement</i> и <i>Inadequate separation</i> са утицајем АТМ-а и простору надлежности ЦКЛ Београд (ACC+TER)	(1) 15
I-11	Број <i>Separation Minima Infringement</i> и <i>Inadequate separation</i> , са утицајем АТМ-а у простору надлежности аеродромских КЛ	(2) 10

I-12	Број <i>Airspace infringement</i> са утицајем <i>ATM</i> -а	(0) 15
I-13	Остали догађаји са утицајем <i>ATM</i> -а категорије <i>C</i> и више (као што су <i>Missed approach / go-around / Rejected T/O</i> и слично)	(3) 25
Група <i>CNS</i> индикатора (<i>ATM</i> специфични догађаји)		Остварен и Прихватљив ниво безбедности
I-14	Број отказа <i>DPS</i> (систем <i>TopSky</i>)	Просечно 0 кварова годишње <8 догађаја (кварова) годишње
I-15	Укупно трајање прекида рада <i>SSR</i> радарских станица	Вредност индикатора је 16,38 мин. <500 минута годишње
I-16	Укупно трајање прекида рада <i>PSR</i> радарских станица	Вредност индикатора је 32,74 мин. <2.000 минута годишње
I-17	<i>MTBO</i> – средње време између отказа <i>LLZ ILS-a 12L⁴ (CAT III)</i>	<i>MTBO[h]= /</i> >4.500 часова годишње
I-18	<i>MTBO</i> – средње време између отказа <i>LLZ ILS-a 30R (CAT I)</i>	<i>MTBO[h]= /</i> >1.500 часова годишње
I-19	Број губитака или деградација једне или више радних фреквенција	Просечно 6 прекида сервиса на годишњем нивоу <50 догађаја годишње
Група <i>ASM-ATFCM</i> индикатора капацитета		Остварен и Прихватљив ниво безбедности
I-20	<i>FUA</i> – Проценат искоришћености захтеваних алокација ваздушног простора (Проценат искоришћених захтева за алокацију ваздушног простора у односу на њихов укупан број)	94,65% Вредности се не прописују већ се прати тренд.
I-21	Просечно време кашњења по <i>IFR</i> лету у <i>FIR</i> Београд генерисано <i>ATM</i> -ом (<i>Average Delay per IFR Movement</i>)	0,74811 минута по <i>IFR</i> лету <0,1 минута / <i>IFR</i> лету

⁴ Напомена: Уређаји *LOC 12R* и *GP 12R* се нису оперативно користили током 2025. године.

Табела 6. Прихватљиви и остварени сигурносни (процесни) индикатори за 2025. годину по захтеву АЦВ

Догађаји са директним АТМ учешћем (Група АТМ индикатора)		Остварено	Испуњен / није испуњен прихватљив ниво сигурности
SI.1	Број несрећа са уделом АТМ-а <i>ATM caused Accidents</i>	Нула (0) несрећа са уделом АТМ	0,0355
SI.2	Број озбиљних незгода са уделом АТМ-а <i>ATM caused Serious Incidents</i>	Нула (0) озбиљних незгода са уделом АТМ	3 Аларм 2
SI.3	Број битних незгода са уделом АТМ-а <i>ATM caused Major Incidents</i>	Једна (1) битна незгода са уделом АТМ	17 Аларм 13
АТМ специфични догађаји (Група CNS индикатора)		Остварено	Испуњен / није испуњен прихватљив ниво сигурности
SI.4	Број губитака или деградација једне или више радних фреквенција (земља-ваздух)	2 ⁽¹⁾ губитка сервиса на годишњем нивоу	ИСПУЊЕН
SI.5	Доступност надзорне функције рада SSR/ Mode S радарских станица	Ковиона – без прекида Муртеница – 29,13 мин Кошевац – без прекида Српска Гора – 1,97 мин РС Београд – без прекида РС Бесна Кобила – без прекида	ИСПУЊЕН
SI.5	Доступност надзорне функције рада PSR радарских станица	Ковиона – 7 минута Муртеница – / ⁽²⁾ Српска Гора – 58,25 ⁽³⁾ мин РС Београд – без прекида РС Бесна Кобила – без прекида	ИСПУЊЕН

SI.6	Доступност функција за обраду података и дистрибуцију	0 кварова	ИСПУЊЕН
SI.7	Доступност навигацијске функције LOC 36 (CAT I) на LYPG	Није било отказа – МТВО[h] = /	ИСПУЊЕН
SI.7	Доступност навигацијске функције LOC TIV	Није било отказа – МТВО[h] = /	ИСПУЊЕН
SI.8	Доступност енергетских система	Није било потпуног прекида електроенергетског напајања оперативних уређаја (Расположивост 100%)	ИСПУЊЕН
SI.9	Угрожавање сигурности (безбедности) АТМ система	Без догађаја	ПРАТИ СЕ

4.7.1.2 Трошкова ефикасност

Јединица рутне накнаде за зону наплате „Србија–Црна Гора–КФОР” за 2025. годину одобрена је и усвојена на седници Проширене комисије (*Enlarged Commision*) EUROCONTROL одржаној у новембру 2024. године. Одлуком Проширене комисије бр. 24/180 од 28. новембра 2024. године (Прилог 2) утврђена је висина јединице рутне накнаде од 37,77 ЕУР (*National Unit Rate*), односно 37,88 ЕУР (*Global Unit Rate*) која укључује административну таксу EUROCONTROL. Вредност рутне накнаде која је, сходно кључу расподеле између ентитета у зони наплате „Србија–Црна Гора–КФОР”, припадала SMATSA у 2025. години износила је 32,36 ЕУР.

Као и претходних година, у 2025. години није дошло до значајнијег одступања вредности месечно усклађиване висине јединице рутне накнаде за зону наплате „Србија–Црна Гора–КФОР, што је пре свега последица минималне осцилације у кретању курса РСД у односу на ЕУР у току године.

4.7.1.3 Капацитет

Индикатор капацитета представља меру задовољавања саобраћајне потражње у простору надлежности пружаоца услуга у ваздушној пловидби. Индикатор представља просечно време кашњења по IFR лету у простору надлежности SMATSA. Индикатор се израчунава дељењем укупног кашњења са укупним бројем IFR летова, на нивоу ANSP. Према одлуци (ЕУ) 2024/1688, прихватљива вредност показатеља на нивоу Европске уније износи <0,9 минута.

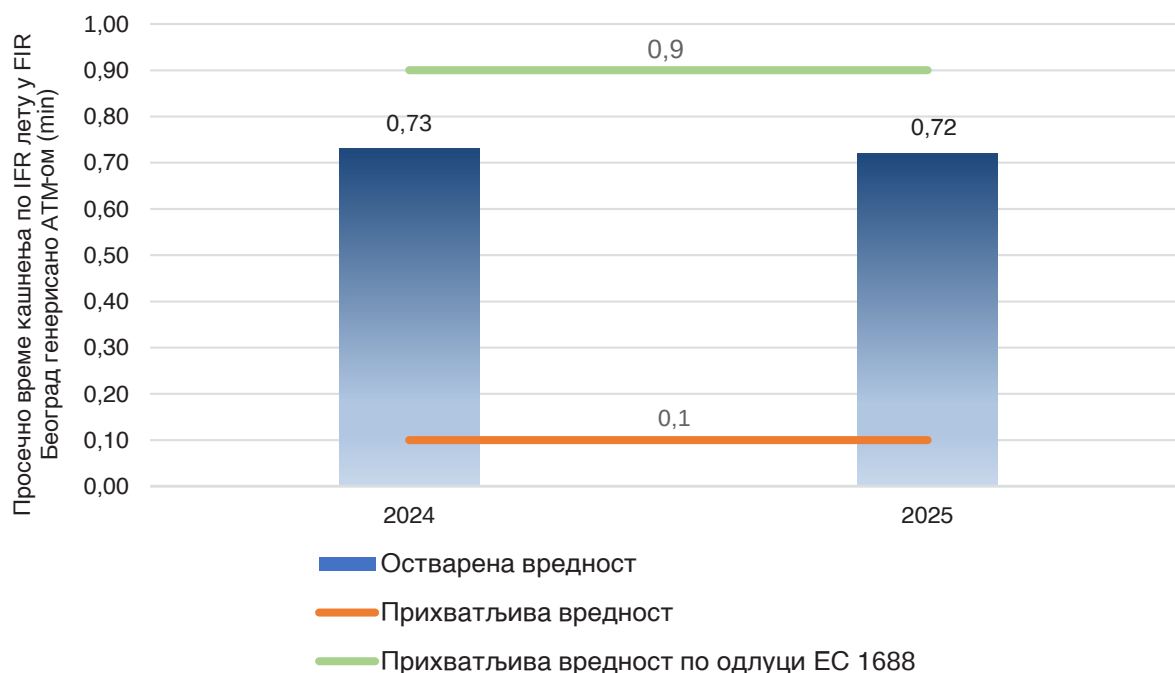
Прихватљиве вредности за индикатор капацитета дефинисане су у документу Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије, „Ваздушна пловидба у Републици Србији, индикатори безбедности и капацитета и прихватљиви ниво безбедности од 2020. до 2025. године”. Подаци о прихватљивим и оствареним вредностима индикатора капацитета за 2025. годину су наведени у следећој табели.

Табела 7. Вредности индикатора капацитета у 2025. години

Индикатор капацитета	Прихватљива вредност	Остварена вредност
Просечно време кашњења по IFR лету у FIR Beograd	<0,1 ⁵ минут / IFR лету	0,72 ⁶ минута / IFR лету

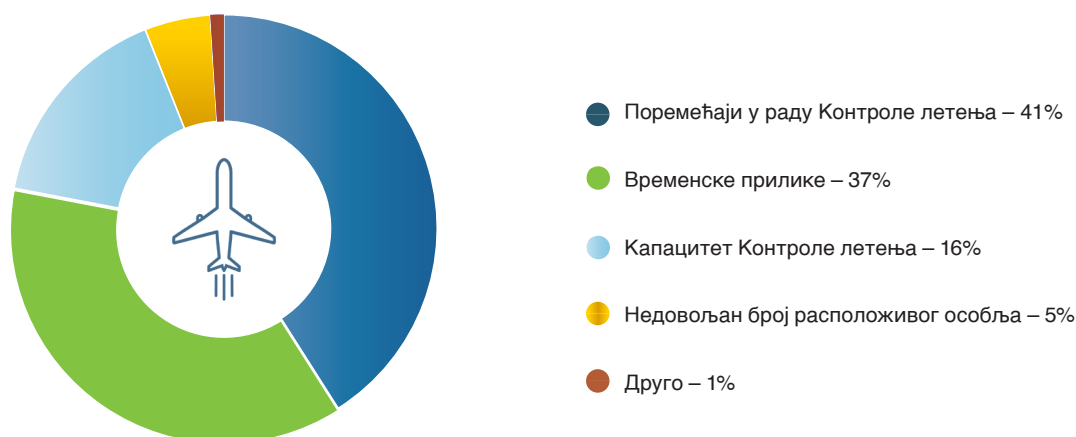
Слика 13. Просечно време кашњења по IFR лету у FIR Београд генерисано АТМ-ом у 2024. и 2025. години

Највећи број регулација саобраћаја у ваздушном простору надлежности SMATSA у 2025. години је уведен услед „ATC Disruptions”⁷, које су генерисале око 41% кашњења. Од укупно 751.630 минута кашњења, као последица кашњења услед „ATC Disruptions”, генерисано је 304.020 минута кашњења. Последице непогодних временских прилика су проузроковале око 37% кашњења. Капацитет контроле летења (ATC Capacity) је генерисао нешто мање од 17% кашњења, док је због недовољног броја расположивог особља (ATC Staffing) генерисано око 5% кашњења. Поред наведених разлога, око 1% кашњења у 2025. години припада „Other” категорији. У оквиру „Other” категорије налазе се кашњења услед управљања ваздушним простором (Airspace Management), кашњења услед отказа опреме, капацитета аеродрома и аеродромских контрола летења, обустава рада, као и кашњења из осталих разлога.

⁵ Прихватљива вредност на основу документа „Ваздушна пловидба у Републици Србији, индикатори безбедности и капацитета и прихватљиви ниво безбедности од 2020. до 2025. године”.

⁶ Извор података: European ANS Performance Data Portal (<http://ansperformance.eu/data>), коначни подаци за 2025. годину на нивоу ANSP.

⁷ ATC Disruptions (катеорије I – Industrial Actions, T – Equipment).

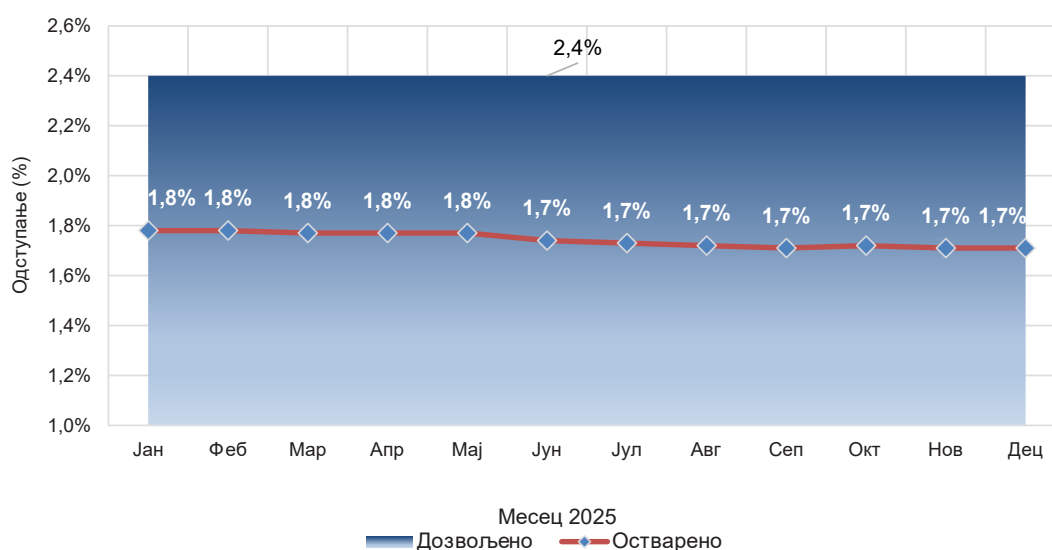
Слика 14. Разлози кашњења у FIR Београд у 2025. години

4.7.1.4 Заштита животне средине

Ниво заштите животне средине оцењује се на бази просечне ефикасности хоризонталног лета, индикатора препознатог у уредбама које се тичу Шеме оствареног учинка, у оквиру регулативе Јединственог европског неба. Остварене вредности поменутих индикатора се прате на основу података EUROCONTROL – *Performance Review Unit (PRU)*.

Циљне вредности индикатора дефинисане су на следећи начин:

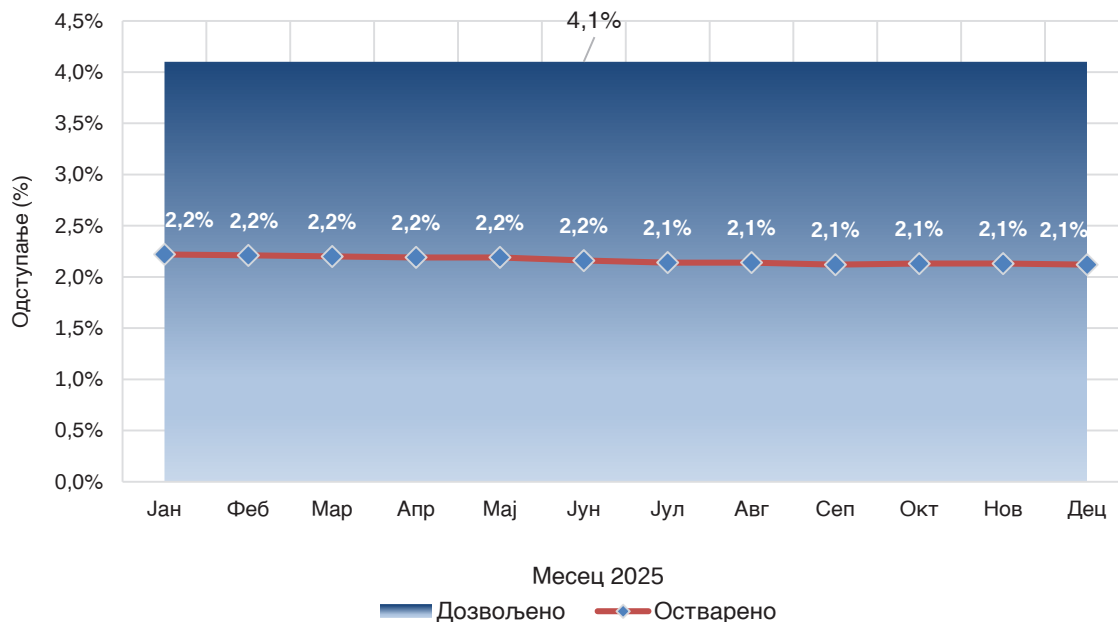
- Индикатор одступања стварне путање лета у односу на путању по великом кругу (KEA – *Key performance Environment indicator based on Actual trajectory*). Просечна ефикасност хоризонталног лета представља одступање стварне путање лета у дозвољеној мери од 2,4% у односу на путању по великом кругу.

Слика 15. KEA – индикатор одступања стварне путање лета у односу на путању по великом кругу у Србији и Црној Гори у 2025. години⁸

⁸ Извор података: *European ANS Performance Data Portal* (<http://ansperformance.eu/>).

2. Индикатор одступања путање у последњем поднетом плану лета у односу на путању по великом кругу (KEP – *Key performance Environment indicator based on last filed flight plan*). Просечна ефикасност хоризонталног лета представља одступање последње достављене путање лета од 4,1% у односу на путању по великом кругу.

Слика 16.

KEP – индикатор одступања путање у последњем поднетом плану лета у односу на путању по великом кругу у Србији и Црној Гори у 2025. години⁹

⁹ Извор података: European ANS Performance Data Portal (<http://ansperformance.eu/>).

4.7.2 Показатељи квалитета пружених услуга

Спровођење анализе циљева квалитета SMATSA врши се у периоду од годину дана. На основу анализе испуњености циљева квалитета за 2025. годину, резултати су представљени на састанку Комитета за менаџмент системе (QMS).

Табела 8. Анализа испуњености циљева квалитета за 2025. годину¹⁰

Услуга	Циљ	Планирано	Остварено	Образложење
АТМ	Просечно кашњење по IFR лету генерисано од стране SMATSA на годишњем нивоу	Мање од 0,08 минута	Не	Према подацима из EUROCONTROL NMOC базе, током 2025. године просечно кашњење по једном IFR лету које је генерисала SMATSA износило 0,77170 минута. Додатни фактори који су утицали на кашњења су: • нереално ниско постављен циљ од стране NM, • неповољне временске прилике, • штрајк контролора летења и • висина рутне накнаде која корисницима омогућава да и уз избор дужих рутних опција остварују планирани профит.
	Проценат ваздухоплова који полећу из простора надлежности SMATSA у оквиру временске толеранције издатог слота	Већи од 83%	Да	Према подацима из EUROCONTROL NMOC базе, током 2025. године остварен је проценат од 90,91% летова који су полетели из ваздушног простора под надлежношћу SMATSA унутар временске толеранције издатог ATFM слота, на годишњем нивоу.
	Број озбиљних незгода, за које је анализом утврђено да их је узроковао АТМ.	Мањи од 2 (за Србију) Мањи од 2 (за Црну Гору)	Да	Током 2025. године није било озбиљних незгода за које је анализом утврђено да их је узроковао АТМ.

¹⁰ Извор података: Пословник о раду Комитета за менаџмент системе, тачка 5. (MS.MAN.002), Записник са 12. састанка – Годишње преиспитивање QMS, SMS.00-64/84 од 27. 3. 2026. године.

Услуга	Циљ	Планирано	Остварено	Образложење
CNS	Системска расположивост техничких уређаја и система у надлежности SMATSA који непосредно утичу на пружање услуга	$A(t) = 99,9\%^{11}$	Да	Циљ квалитета из CNS домена је испуњен за највећи број система и сервиса за које се прати. Циљ квалитета није испуњен за појединачан систем / сервис у 12 случајева, али наведено није имало утицаја на пружање услуга услед примењене појединачне и групне редундантности CNS уређаја и система, као што је претходно образложено.
MET	Тачност прогноза за аеродром (TAF) у оквиру пожељне тачности (према ICAO Annex 3, Attachment B)	Већа од 80%	Да	Резултати анализе остварења прогноза за аеродром (TAF): за LYBT 93,7%, за LYBE 93,7%, за LYVR 91,2%, за LYKV 92,2%, за LYNI 92,7%, за LYPG 95,4%, за LYTV 93,5%, односно просечно за све аеродроме 93,2% чиме је постигнута пожељна оперативна тачност дата у ICAO Annex 3, Attachment B.
	Број успешно обучених полазника у односу на укупан број полазника обуке изражен у процентима	100%	Да	У 2025. години, сви полазници успешно су завршили предвиђене обуке.
	Проценат благовремено пристиглих MET информација у NOC Београд у оквиру пожељне благовремености достављања MET информација (према EUR DOC 018, Appendix F)	Већи од 95%	Да	За све аеродроме током 2025. испуњен је циљ квалитета, односно постигнута је пожељна благовременост достављених MET информација, према EUR DOC 018, Appendix F. Просечно за све аеродроме METAR (99,91%) и TAF (99,62%).
AIS	Оцена квалитета података	Већа од 0,82	Да	Оцењивање квалитета је спроведено на узорку од 100 података. Просечна оцена за овај узорак износи 0,993.
FDP	Однос објављених NOTAM-а за исправку уочених грешака на публикованим IFP које је проузроковало особље FPD, у односу на укупан број публикованих IFP	Мањи од 0,0281	Да	Вредност индикатора процеса FPD за 2025. годину износи 0,0039.

¹¹ Изузев на локацији Поникве за потребе AFIS Ужице, где је системска расположивост техничких уређаја и система који се користе за пружање AFIS услуга 75%.

Услуга	Циљ	Планирано	Остварено	Образложење
TRE	Оствареност броја часова теоријске наставе за текућу годину за сваку започету групу кандидата у Центру за обуку ANS особља	100%	Да	Часови теоријске обуке су реализовани у складу са одговарајућим Решењима за одвијање обуке.
	Оствареност броја часова практичне обуке за текућу годину, за сваку започету групу кандидата у Центру за обуку ANS особља	100%	Да	Сви започети курсеви током 2025. године су завршени у складу са одобреним плановима и програмима и планираним бројевима часова практичне обуке.
	Однос издатих сертификата / уверења / потврда о завршеној обуци са бројем полазника обуке, за сваку започету групу кандидата у Центру за обуку ANS особља	100%	Не	Током 2025. године издато је укупно 22 сведочанстава / сертификата за завршене почетне обуке – INITIAL TRAINING (од могућих 26) и 71 сертификат / уверење за завршене обуке за посебна овлашћења – DEVELOPMENT TRAINING (од могућих 71) за укупно 97 полазника обука за које је предвиђено издавање сведочанства и уверења у складу са документом TRE.PROC.011 (Издавање сертификата, уверења и потврда у Центру за обуку ANS особља). Проценат реализације је 95,88%. Почетна обука је реализована са успешношћу од 84,6%.
CAL	Реализација годишњег плана калибраже	100%	Да	Годишњи план калибраже по средствима је остварен 100%. Реализовано је укупно 167 калибража, од чега 122 калибраже према годишњем плану и 45 ванредних калибража. Од укупног броја калибража (167), 103 је реализовано према уговорима са екстерним корисницима.

4.7.3 Додатни показатељи успешности

Поред показатеља успешности обухваћених европском и домаћом регулативом, односно циљевима квалитета, SMATSA прати успешност пословања на основу интерно утврђених индикатора.

Остварене вредности додатних индикатора у односу на постављене циљеве приказани су у наредној табели.

Табела 9. Додатни показатељи / индикатори успешности у 2025. години¹²

Индикатори	Циљна вредност за 2025.	Остварено
Број преоптерећења које су пријавили контролори летења	< 20 годишње	1
Поштовање слотова на аеродрому Београд (LYBE)	> 83%	87,65%
Поштовање слотова на аеродрому Тиват (LYTV)	> 83%	98%
Поштовање слотова на аеродрому Подгорица (LYPG)	> 83%	98,53%
Поштовање слотова на аеродрому Ниш (LYNI)	> 83%	97,73%
Број пријављених догађаја	< 10 годишње	0

¹² Извор података: Пословник о раду Комитета за менаџмент системе, тачка 5. (MS.MAN.002), Записник са 12. састанка – Годишње преиспитивање QMS, SMS.00-64/84 од 27. 3. 2026. године

05

Консултовање са корисницима услуга

5.1 УПРАВЉАЊЕ ВАЗДУШНИМ САОБРАЋАЈЕМ – ATM

2025. годину је на европском нивоу обележио наставак опоравка од последица пандемије, тако да је укупан европски саобраћај незнатно надмашио ниво из 2019. године. Међутим, саобраћајна тражња на југоисточној оси европског ваздушног саобраћаја наставила је да расте знатно више од осталих токова, са скоро 40% више саобраћаја у односу на 2019. годину. Уз често појављивање неповољних временских услова (СВ), ова ситуација довела је до пораста генерисаног кашњења далеко изнад очекиваног.

Иако су изостали формални извештаји корисника услуга (IATA, A4E, AIRE) о прошлој летњој сезони, EUROCONTROL је за RND SG/116 састанак израдио анализу летње сезоне. Током излагања председавајућег изнете су информације о кашњењима, али без уобичајеног наглашавања генератора, већ уз констатацију да је на целокупну ситуацију утицало више фактора које и није било могуће у потпуности предвидети. SMATSA је сврстана у групу пружалаца услуга који су испунили или пребацили договорено у смислу обезбеђеног капацитета, без обзира на то што је генерисан рекордни број минута кашњења.

У децембру 2025. године спроведен је редован консултативни процес са корисницима услуга и функција из домена ATM (спортско и аматерско летење, привредна авијација, правна и физичка лица, војска, полиција и др) путем слања електронске поште заинтересованим странама са линком ка упитнику о задовољству пруженим ATM услугама / функцијама током 2025. године.

5.2 ВАЗДУХОПЛОВНО ИНФОРМИСАЊЕ – AIS

Консултације са корисницима у вези са објављеним ваздухопловним информацијама обављају се редовно, најчешће путем електронске поште. Током 2025. године извршена је размена информација по бројним питањима, како са ваздухопловним организацијама које су директни корисници, тако и са организацијама које врше редистрибуцију ваздухопловних података (нпр. Jeppesen, Lufthansa, NAVBLUE, AERONAVDATA).

Анализа задовољства корисника AIS услугом врши се на основу Упитника о задовољству корисника, захтева корисника у вези са објављеним ваздухопловним подацима, као и на основу кварталних извештаја о квалитету података из SDO, PAMS и INO апликација Европске базе AIS података (EAD).

Тренд грешака у EAD апликацијама анализиран је за период од последњег квартала 2024. године до трећег квартала 2025. године.

У случају уочених грешака или пропуста у ваздухопловним публикацијама, Служба за ваздухопловно информисање (AIS.00), (GEN 0.1, тачка 6), прикупља, анализира и поступа по захтевима корисника у складу са процедуром AIS.PROC.012 – Поступање са захтевима корисника.

Анализом попуњених Упитника о задовољству корисника утврђено је да су корисници пружање услуга ваздухопловног информисања оценили највишом оценом.

5.3 ВАЗДУХОПЛОВНЕ МЕТЕОРОЛОШКЕ УСЛУГЕ – MET

Током 2025. године поштом нису примљени коментари ни жалбе корисника у вези са пружањем MET услуга. Увидом у достављене копије попуњених образаца Књиге утисака ваздухопловних корисника за 2025. годину из организационих јединица, у складу са QM.PROC.007, тачка 4.3.1.1 – Прибављање коментара од корисника попуњавањем обрасца Књиге утисака ваздухопловних корисника, као и у резултате прикупљене путем MET упитника, у складу са тачком 4.3.2 – Упитник о квалитету MET услуга, утврђено је да сви исказани коментари корисника указују на висок ниво задовољства пруженим MET услугама. Такође, сарадња са метеоролошким особљем од стране корисника је оцењена као одлична.

5.4 КАЛИБРАЖА ЗРНС ИЗ ВАЗДУХА

Анкетом је обухваћено пет испитаника – иностраних наручилаца услуга калибраже ЗРНС из ваздуха. На постављена питања одговарали су представници који су непосредно задужени за праћење исправности и квалитета рада свих ЗРНС, као и лица задужена за координацију у реализацији калибраже из ваздуха. На основу попуњених формулара CAL.FORM.040 (Испитивање задовољства корисника у калибражи из ваздуха – Анкета), утврђено је да средња оцена квалитета услуга калибраже из ваздуха износи 5,00.

Табела 10. Резултати анкете о задовољству корисника услуга калибраже ЗРНС из ваздуха у 2025. години¹³

Активност	Средња оцена
Степен координације активности пре, током и после извршења калибраже ЗРНС	5,0
Квалитет у комуникацији посаде с техничким особљем на земљи приликом извршења калибраже ЗРНС	5,0
Квалитет, потпуност и благовременост извештаја о извршеној калибражи ЗРНС	5,0
Усклађеност планираних и реализованих активности	5,0
Одзив на додатне захтеве	5,0
СРЕДЊА ОЦЕНА	5,0

На основу бројчаних оцена приказаних у табели, као и издвојених коментара пет испитаника, може се закључити да Служба за калибражу професионално и квалитетно пружа услуге калибраже из ваздуха иностраним наручиоцима.

¹³ Извор података: Пословник о раду Комитета за менаџмент системе, тачка 5. (MS.MAN.002), Записник са 12. састанка – Годишње преиспитивање QMS, SMS.00-64/84 од 27. 3. 2026. године.

06

Финансијски извештаји

6.1 БИЛАНС УСПЕХА

Табела 11. Биланс успеха за период од 1. 1. до 31. 12. 2025. године (у 000 РСД)

Елементи (у '000 РСД)	2024. Реализација	2025. План	2025. Реализација	2025. Реализација / 2025. План	2025. Реализација / 2024. Реализација
Пословни приходи	14.598.169	15.173.029	15.425.508	1,7%	5,7%
Приходи од продаје	14.419.041	15.030.058	15.183.541	1,0%	5,3%
Домаће тржиште	851.321	961.175	869.143	-9,6%	2,1%
Ино тржиште	13.567.720	14.068.884	14.314.398	1,7%	5,5%
Остали пословни приходи	179.128	142.970	222.808	55,8%	24,4%
Приходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	-	-	19.159	-	-
Пословни расходи	13.574.305	14.633.872	14.611.567	-0,2%	7,6%
Трошкови материјала, горива и енергије	300.864	337.576	316.254	-6,3%	5,1%
Зараде, накнаде и остали лични расходи	9.074.868	9.635.464	9.738.855	1,1%	7,3%
Производне услуге	1.046.851	1.271.180	1.139.573	-10,4%	8,9%
Амортизација	1.969.881	1.987.834	1.834.919	-7,7%	-6,9%
Резервисања	131.988	120.000	206.956	72,5%	56,8%
Нематеријални трошкови	1.049.853	1.281.817	1.169.349	-8,8%	11,4%
Расходи од усклађивања вредности имовине (осим финансијске)	-	-	205.661	-	-
Пословни добитак	1.023.864	539.157	813.941	51,0%	-20,5%

Елементи (у '000 РСД)	2024. Реализација	2025. План	2025. Реализација	2025. Реализација / 2025. План	2025. Реализација / 2024. Реализација
EBITDA	2.993.745	2.526.991	2.648.860	4,8%	-11,5%
EBITDA %	20,51%	16,65%	18,51%	-	-
Финансијски приходи	330.999	53.860	77.038	43,0%	-76,7%
Финансијски расходи	396.934	273.719	335.204	22,5%	-15,6%
Остали приходи	45.367	88.500	12.117	-86,3%	-73,3%
Остали расходи	46.754	57.670	120.404	108,8%	157,5%
Приходи / расходи од усклађивања вредности финансијске имовине	38.271	-	-33.728	-	-188%
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	994.813	350.128	413.760	18,2%	-58,4%
Нето добитак / губитак пословања које се обуставља	-54.595		-29.425	-	-
Порески расход / приход	-169.518	-187.863	-221.708	-	-
Нето добитак	770.700	162.265	162.627	0,2%	-78,9%

6.1.1 Пословни приходи

Пословни приходи које је остварила SMATSA на основу рутних накнада, терминалних накнада и осталих прихода у 2025. години, виши за 5,7% у односу на 2024. годину, док су истовремено за 1,7% виши у односу на планирану вредност.

Приход од рутних накнада:

Према подацима CRCO (*Central Route Charges Office*), у 2025. години је фактурисано 1.051.836 летова, што представља повећање од 6,5% у односу на 2024. годину. Број наплативих сервисних јединица у зони наплате Србија–Црна Гора–КФОР је износио 3.476.957, што је за 5,3% више него у 2024. години, када је реализовано 3.300.770 наплативих сервисних јединица. Јединица рутне накнаде у 2025. години за зону наплате Србија–Црна Гора–КФОР је износила 37,77 евра (*National Unit Rate*), у односу на 37,00 евра у 2024. години (повећање за око 2%). На основу реализованог броја летова, сервисних јединица, јединице рутне накнаде и кључа расподеле прихода међу ентитетима који учествују у трошковној бази, у 2025. години, на основу података CRCO, за SMATSA је фактурисано око 112,36 милиона евра прихода од рутних накнада, или око 5% више него у 2024. години.

Приход од терминалних накнада:

У терминалу је у 2025. години фактурисано 61.097 полетања, што представља повећање од 4,14% у односу на 2024. годину када је фактурисано 58.666 полетања. Од домаћих авиокомпанија реализовано је 44,77% фактурисаног прихода, док од иностраних 55,23%. На основу реализованог саобраћаја у терминалу у 2025. години, фактурисано је 17.153.186 евра, или за око 5,25% више него у 2024. години (16.297.757 евра).

Остали пословни приходи:

Ова група прихода првенствено обухвата приходе од пружања услуга радарских података и радио комуникације, као и приходе од услуга калибраже.

6.1.2 Пословни и остали расходи***Трошкови материјала, горива и енергије:***

Реализација трошкова материјала, горива и енергије је за 5,1% виша у односу на 2024. годину, односно нижа за 6,3% у односу на Финансијски план за 2025. годину, првенствено због мање реализације на позицији трошкова горива и енергије, као и ниже потрошње електричне енергије.

Трошкови зарада:

Реализација трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода је у нивоу планиране вредности у Финансијском плану за 2025. годину.

Реализација трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода у 2025. години у односу на 2024. годину је виша за 7,3% што је резултат примене одредби Колективног уговора.

Трошкови производних услуга:

Трошкови производних услуга су за 10,4% нижи у односу на вредност у Финансијском плану за 2025. годину, док су са друге стране за 8,9% виши у односу на 2024. годину, пре свега због повећања трошкова услуга одржавања основних средстава и грађевинских објеката, као и због трошкова обезбеђења имовине.

Трошкови амортизације:

Реализација трошкова амортизације је за 7,7% нижа у односу на планирану вредност, односно нижа за 6,9% у односу на претходну годину услед извршене процене фер вредности имовине.

Трошкови резервисања:

Трошкови резервисања у 2025. години су виши у односу на 2024. годину за 56,8% услед виших резервисања за отпремнине и јубиларне награде, као и трошкова судских спорова.

Нематеријални трошкови:

Нематеријални трошкови се у основи односе на осигурање имовине, моторних возила, осигурање од опште одговорности из делатности, осигурање запослених, трошкове хигијене у објектима, трошкове репрезентације и издвајања на име контрибуције за EUROCONTROL. Ови трошкови су за 8,8% нижи у односу на вредност у Финансијском плану за 2025. годину, док су за 11,4% изнад резултата из 2024. године. Разлог нешто виших трошкова на овој позицији у 2025. години у односу на претходну је виша контрибуција за EUROCONTROL.

Остали расходи:

На позицији Остали расходи евидентиран је износ од 120.404 хиљада динара који највећим делом обухвата расходе по основу директног отписа потраживања у иностранству, накнаде штете другим лицима, спонзорства и донације, као и губитке од продаје постројења и опреме.

Губитак пословања који се обуставља:

На овој позицији Биланса успеха евидентиран је негативан нето ефекат (већи расходи од прихода) на резултат по основу губитака пословања које се обуставља, промена рачуноводствених политика и исправки грешака из ранијих година, у нето износу од 29.425 хиљада динара. На позицији прихода из ранијих година евидентиран је износ од 691 хиљаде динара, а на позицији расхода из ранијих година евидентиран је износ од 30.116 хиљада динара.

Нето резултат:

Нето резултат је позитиван и износи 162.627 хиљада динара. Остварена нето добит је у нивоу планиране вредности за 2025. годину, док је за 78,9% нижа у односу на претходну годину. Највећи утицај на пад нето добити у 2025. години имали су раст пословних расхода и усклађивања вредности имовине, као и нижи финансијски приходи у односу на прошлу годину. Такође, значајан утицај на смањење нето добити имала је процена фер вредности и то због виших расхода од усклађивања вредности имовине.

6.2 БИЛАНС СТАЊА

Табела 12. Биланс стања на дан 31. 12. 2025. године (у 000 РСД)

АКТИВА (у '000 РСД)	2024. Реализација	2025. Реализација
Стална имовина	19.651.566	21.490.333
Нематеријална улагања	261.224	1.352.428
Некретнине, постројења и опрема	18.708.398	19.563.312
Дугорочна потраживања	681.944	574.593
Обртна имовина	5.043.274	5.271.064
Залихе	80.862	83.861
Потраживања по основу продаје	1.997.339	2.187.383
Друга потраживања	180.137	149.850
Готовински еквиваленти и готвина	2.568.046	2.608.214
Краткорочна активна временска разграничења	216.890	241.756
Укупна актива	24.694.840	26.761.397
Ванбилансна актива	763.284	2.392.608
ПАСИВА (у '000 РСД)	2024. Реализација	2025. Реализација
Капитал	11.942.267	13.630.883
Основни капитал	1.873.820	1.873.820
Резерве	507.044	507.044
Ревалоризационе резерве	3.283.830	3.726.403
Нераспоређена добит	6.457.165	7.707.440
Нереализовани добици / губици	-179.592	-183.824
Дугорочна резервисања и обавезе	9.590.923	9.888.815
Дугорочна резервисања	1.091.302	1.149.408
Дугорочне обавезе	8.499.621	8.739.407
Одложене пореске обавезе	437.185	634.020

Краткорочне обавезе	2.724.465	2.607.679
Краткорочне финансијске обавезе	1.072.953	1.098.011
Примљени аванси	15.050	15.224
Обавезе из пословања	912.595	732.438
Остале краткорочне обавезе	691.325	719.842
Краткорочна пасивна временска разграничења	32.542	42.164
Укупна пасива	24.694.840	26.761.397
Ванбилансна пасива	763.284	2.392.608

Стална имовина на дан 31. 12. 2025. године износи 21.490.333 хиљаде динара, што је за око 9,4% више у односу на претходну годину. На позицији дугорочних потраживања евидентиран је износ 574.593 хиљаде динара, који се односи на потраживање SMATSA по основу продаје SMATSA Ваздухопловне академије.

Потраживања по основу продаје на дан 31. 12. 2025. године износе 2.187.383 хиљаде динара и учествују са 41,5% у структури укупне обртне имовине.

Услед стабилног саобраћаја, а самим тим и прихода из основне делатности, готовина на крају периода износила је 2.608.214 хиљада динара (око 22,1 милиона ЕУР).

На позицији дугорочних обавеза, на дан 31. 12. 2025. године, SMATSA бележи износ од 8.739.407 хиљада динара (око 74 милиона ЕУР). Ова позиција се највећим делом односи на дугорочне кредите од Европске банке за обнову и развој и Европске инвестиционе банке. У оквиру ове позиције урачунат је и износ обавеза по основу дугорочних закупа обрачунат у складу са рачуноводственим стандардом МСФИ 16.

На позицији краткорочних финансијских обавеза евидентиран је износ од 1.098.011 хиљада динара (око 9,3 милиона ЕУР), а односи се у највећој мери на део обавеза по основу кредита и закупа (МСФИ 16) који доспевају до једне године.

6.3 ИЗВЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

У вези са новчаним токовима из оперативних (пословних) активности у 2025. години, SMATSA је остварила нето прилив од 2.403.117 хиљада динара.

SMATSA је повукла средства из кредита од Европске банке за обнову и развој и Европске инвестиционе банке у износу 1.315.760 хиљада динара, која су искоришћена за наставак инвестиционих активности. С друге стране, на име отплате кредита, који су узети у претходим годинама, плаћено је 730.555 хиљада динара за кредите у иностранству.

У 2025. години, SMATSA је наставила са инвестиционим улагањима тако да је укупан одлив готовине по овом основу износио 2.463.737 хиљада динара.

Готовина на крају периода износила је 2.608.214 хиљада динара.

Табела 13. Извештај о новчаним токовима у периоду од 1. 1. до 31. 12. 2025. године (у 000 РСД)

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
	15.644.291	15.125.902
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)		
1. Продаја и примљени аванси у земљи	873.112	862.639
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	14.058.261	13.552.651
3. Примљене камате из пословних активности	30.060	34.156
4. Остали приливи из редовног пословања	682.858	676.456
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	13.241.174	12.544.197
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	1.525.803	1.750.132
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	1.785.154	1.085.176
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	9.597.969	9.205.934
4. Плаћене камате у земљи	2.431	9.009
5. Плаћене камате у иностранству	189.019	239.775
6. Порез на добитак	140.798	254.171
7. Одливи по основу осталих јавних прихода		

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
8. Остали одливи из пословних активности		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	2.403.117	2.581.705
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)		
1. Продаја акција и удела		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		
3. Остали финансијски пласмани		
4. Примљене камате из активности инвестирања		
5. Примљене дивиденде		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	2.463.737	1.466.930
1. Куповина акција и удела		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	2.463.737	1.466.930
3. Остали финансијски пласмани		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	2.463.737	1.466.930
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	1.315.760	163.968
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)		
1. Увећање основног капитала		
2. Дугорочни кредити у земљи		
3. Дугорочни кредити у иностранству	1.315.760	163.968
4. Краткорочни кредити у земљи		
5. Краткорочни кредити у иностранству		

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
6. Остале дугорочне обавезе		
7. Остале краткорочне обавезе		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	1.222.216	1.399.204
1. Откуп сопствених акција и удела		
2. Дугорочни кредити у земљи		501.500
3. Дугорочни кредити у иностранству	730.555	448.027
4. Краткорочни кредити у земљи		
5. Краткорочни кредити у иностранству		
6. Остале обавезе	491.661	449.677
7. Финансијски лизинг		
8. Исплаћене дивиденде		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	93.544	
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)		1.235.236
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	16.960.051	15.289.870
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	16.927.127	15.410.331
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	32.924	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ		120.461
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	2 568.046	2.695.997
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	7.328	640
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	84	8.130
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	2.608.214	2.568.046

07

Нефинансијско извештавање

Пословање SMATSA је у потпуности усклађено са националном и међународном регулативом, међународним уговорима и европским системом управљања ваздушним саобраћајем. Континуитет пружања услуга ваздушне пловидбе је обезбеђен у складу са важећим уговорима и споразумима, укључујући и чланство у систему EUROCONTROL који примењује 42 земље чланице.

За коришћење услуга у ваздушној пловидби у ваздушном простору Републике Србије и Црне Горе, SMATSA остварује приход од рутних накнада, који се користи искључиво за покриће рутних трошкова. Висина јединице рутне накнаде обрачунава се на основу одобрених рутних трошкова и прогнозе ваздушног саобраћаја, у складу са процедурама консултација са корисницима услуга и одлукама EUROCONTROL Проширене комисије.

Нефинансијско извештавање представља важан инструмент транспарентног приказивања утицаја пословања на безбедност ваздушног саобраћаја, животну средину, запослене, кориснике услуга и ширу заједницу. Припрема и објављивање овог извештаја врши се у складу са чланом 37. Закона о рачуноводству.

У пракси, нефинансијско извештавање одражава посвећеност SMATSA континуираном развоју, транспарентности и одговорном управљању. У 2025. години, ова опредељења потврђена су кроз очување високих стандарда безбедности и квалитета услуга, као и кроз допринос одрживом развоју и јачању поверења свих заинтересованих страна – државе, корисника услуга, запослених и шире заједнице.

У наставку извештаја детаљније су приказане кључне области нефинансијског пословања, укључујући успостављене политике и интегрисани систем менаџмента, управљање људским ресурсима, управљање ризицима и заштиту животне средине, које заједно чине основу одговорног и одрживог пословања SMATSA.

7.1 ПОЛИТИКЕ КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈУ УНУТАР SMATSA

У погледу Закона о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр.73/19 и 44/21 – др. закон) и увођења Нефинансијског извештавања, а на основу члана 37. става 3. одељци 2. и 3, у наставку је приказано на који начин SMATSA послује и које политике примењује.

SMATSA послује као пружалац ATM/ANS услуга и функција, организација за обуку особља пружалаца услуга у ваздушној пловидби, пружалац услуге калибраже уређаја и система из ваздуха, као и организација за обезбеђивање континуиране пловидбености. У складу са тим, SMATSA одржава интегрисан менаџмент систем који обухвата управљање безбедношћу (SMS), менаџмент квалитетом (QMS), праћење усаглашености (CM), управљање обезбеђивањем (SeMS), менаџмент безбедношћу и здрављем на раду (OHS), менаџмент животном средином (EMS) и менаџмент ризицима (RMS).

Политика менаџмент система (MS.POL.001) описује филозофију и принципе организације у погледу безбедности, културе поверења, квалитета, обезбеђивања, безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и ризика.

Највише руководство SMATSA јасно изражава своју посвећеност имплементацији, одржавању и континуираном развоју менаџмент система, са циљем постизања највишег нивоа безбедности, квалитета и обезбеђивања приликом пружања услуга на ефикасан, континуиран и одржив начин, отворено и транспарентно, без дискриминације корисника на основу националности, других карактеристика или класе корисника услуга.

Током 2025. године SMATSA наставила је проактивно и систематично управљање менаџмент системом, обезбеђујући одговарајуће техничке и оперативне капацитете и стручност запослених.

Поред кровне политике менаџмент система, SMATSA је успоставила и друге релевантне политике које подржавају управљање кључним аспектима пословања и представљају основу за нефинансијско извештавање, при чему је Политика заштите животне средине интегрисана у јединствену Политику менаџмент система.

- Политика управљања пројектима (PRJ.POL.001), којом се уређује планирање, реализација и контрола пројеката, као и управљање ризицима у оквиру пројектних активности;
- Политика људских ресурса (HUM.POL.001), која дефинише приступ управљању запосленима, развоја кадрова, једнаким могућностима и унапређењу радних услова;
- Политика запошљавања и обуке особља (HUM.POL.002), која уређује транспарентне процедуре запошљавања, професионални развој и континуирану обуку запослених;
- Политика безбедносних мрежа (ATM.POL.001), која је усмерена на унапређење оперативне безбедности и смањење ризика у пружању услуга у ваздушној пловидби.

Примена наведених политика у току 2025. године дала је резултате у више кључних области нефинансијског извештавања, како је представљено у наставку.

7.2 ЛЉУДСКИ РЕСУРСИ

SMATSA управља људским ресурсима кроз регрутацију, селекцију, систематизацију и безбедност на раду, ради обезбеђивања оптималног броја извршилаца у складу са пословном политиком и развојним потребама.

Права, обавезе и одговорности послодавца у области безбедности и здравља на раду уређени су Правилником о безбедности и здрављу на раду. Методологије које се користе за управљање ризицима на радном месту обухватају идентификацију опасности и штетности, анализу њиховог појављивања и процену насталих последица, процену ризика, уз предлог мера за елиминисање или смањење нивоа ризика, праћење ефекта предузетих мера.

Процена ризика спроводи се за сва радна места, на основу посматрања, разговора са запосленима и утврђивања стварног стања. Све уочене опасности, процене ризика и мере за безбедан и здрав рад дефинисане су **Актом о процени ризика на радним местима**.

У оквиру SMATSA дефинисан је списак програма обука за појединачне организационе јединице и утврђена њихова повезаност са процедуром „Праћење обука и усавршавање запослених”, али је покренута иницијатива за израду нове верзије овог документа.

Такође, израђен је предлог нове верзије процедуре ради унапређења ефикасности поступка прикупљања и обраде података.

Формирана је и Радна група за усклађивање докумената „Политика људских ресурса” и „Политика запошљавања и обучавања особља”, која је у децембру

2025. године израдила предлоге измена наведених политика којим би јасније били дефинисани и унапређени процеси планирања, спровођења и праћење реализације обука и усавршавања запослених.

Када је реч о обуци ваздухопловног особља, SMATSA је са Ваздухопловном академијом обновила Уговор о дуалном моделу образовања и пословно-техничкој сарадњи. Упис нових класа контролора летења на почетну обуку (*Initial Training*) за стицање дозволе студента контролора летења / дозволе контролора летења и одговарајућих овлашћења студената који су уписани за потребе SMATSA врши се на студијском програму (програм основних струковних студија – Контрола летења) по дуалном моделу образовања на Високој школи струковних студија Ваздухопловна академија.

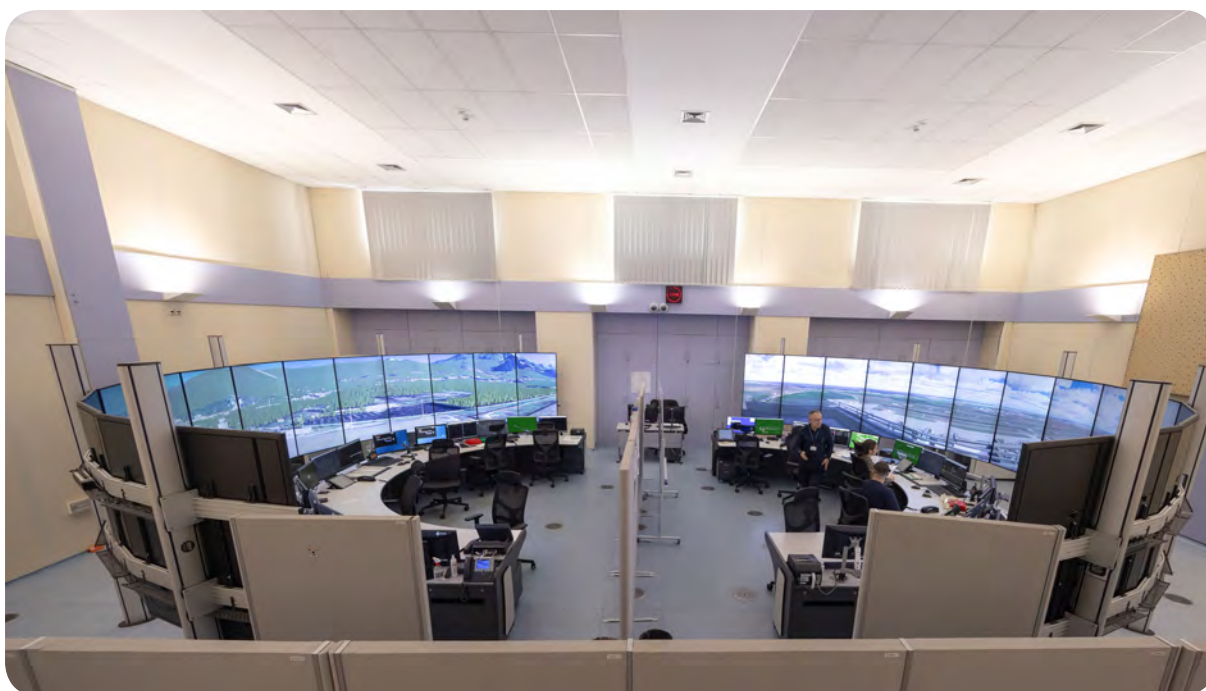
У школској 2025/26. години није извршен упис кандидата на прву годину студијског програма Контрола летења. Због интерних потешкоћа на Ваздухопловној

академији дошло је до одлагања почетка академске године (III семестар), који је био планиран за октобар 2025. године, те је настава реализована у *онлајн* формату и кроз консултативни рад.

У току 2025. године настављена је билатерална сарадња и одржавани су састанци са Ваздухопловном академијом по разним питањима везаним за модуле спровођења наставе.

Такође, одржано је формално саветовање у јануару месецу са представницима Ваздухопловне академије везано за наставак сарадње у оквиру студијског програма – Контрола летења за стицање звања Струковни инжењер контроле летења са дозволом контролора летења и одговарајућим овлашћењем Аеродромска контрола инструментална за торањ (ADI/TWR).

У складу са меморандумом о сарадњи током 2025. године, пружана је стручна подршка Ваздухопловној академији у виду ангажовања предавача из SMATSA за потребе Ваздухопловне академије.

Предавање у Центру за обуку ANS особља се врши на основу планова и програма и наставног материјала које одобрава Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије. У оквиру основне обуке, Центар користи материјале EUROCONTROL које плаћа на основу потписаног трогодишњег уговора.

Током 2025. године SMATSA је спроводила активности на усаглашавању са Правилником о дозволама контролора летења, центрима за обуку и ваздухопловно-медицинским центрима (Уредба ЕУ 2023/893 – измене и допуне Уредбе 2015/340), који је ступио на снагу 1. октобра 2025. године. У том циљу извршене су измене комплетног сета докумената обуке, израђен је наставни материјал у складу са новом регулативом, а планови и програми су ажурирани. У складу са установљеном праксом и потписаним Уговором о пословно-техничкој сарадњи са Саобраћајним факултетом Универзитета у Београду, SMATSA је ангажовала професоре на теоријским предметима на Основној обуци. Студенти завршне године са Одсека за ваздушни саобраћај и транспорт Саобраћајног факултета Универзитета у Београду долазили су на стручну праксу, по основу њиховог захтева и одобрења које је дао директор SMATSA.

Када је реч о погодностима и бенефицијама запослених током 2025. године потписан је је Анекс VI Колективног уговора (24. марта 2025. године). Спровођене су све одредбе Колективног уговора и припадајућих анекса.

Што се тиче заштите здравља запослених, SMATSA у оквиру својих надлежности спроводи активности везане за организацију и евиденцију лекарских прегледа контролора летења и пилота и активности надзора злоупотребе психоактивних супстанци (ПАС), у складу са одредбама Закона о ваздушном саобраћају и припадајућим подзаконским актима.

Послови организације и спровођења промоције здравља запослених (систематски прегледи, специјалистички прегледи и слично) у SMATSA врше се у оквиру послова додатног приватног здравственог осигурања.

На основу Закона о спречавању корупције, Упутства за израду и спровођење Плана интегритета, као и правилника за Етички кодекс и правила понашања запослених, у 2025. години спровођене су мере везане за антикорупцијско деловање.

Структура запослених у оквиру SMATSA се није значајно мењала у односу на претходне године.

У следећој табели, приказана је структура запослених на крају 2025. године према квалификационој структури и дозволама / потврдама особља за пружање услуга у ваздушној пловидби.

Табела 14. Структура запослених по квалификацијама

КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ
VIII	5
VII укупно	354
VII + ШКОЛА КОНТРОЛЕ ЛЕТЕЊА	88
VII + дозвола (VTO) ваздухопловно-техничког особља	77
VII + потврда (VMO) ваздухопловно-метеоролошког особља	39
VII	150
VI укупно	63
VI + ШКОЛА КОНТРОЛЕ ЛЕТЕЊА	33
VI + дозвола (VTO) ваздухопловно-техничког особља	12
VI + потврда (VMO) ваздухопловно-метеоролошког особља	2
VI	16
V	4
IV укупно	495
IV + ШКОЛА КОНТРОЛЕ ЛЕТЕЊА	374
IV + дозвола (VTO) ваздухопловно-техничког особља	66
IV + потврда (VMO) ваздухопловно-метеоролошког особља	43
IV	12
III	3
Укупно	924

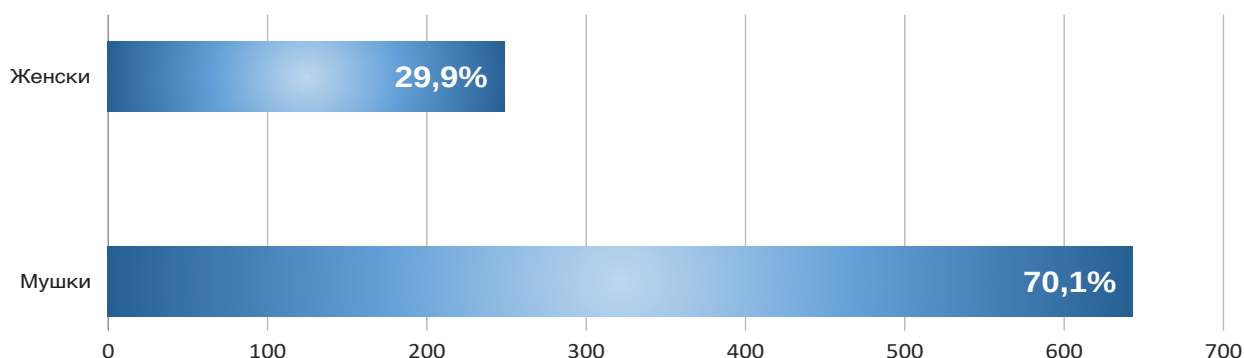
У следећој табели, приказана је структура запослених на крају 2025. године према броју запослених по секторима.

Табела 15. Структура запослених по секторима

СЕКТОРИ	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ
Сектор за управљање ваздушним саобраћајем, метеоролошке услуге и услуге ваздухопловног информисања – AMI	82
Сектор за обласну контролу летења ЦКЛ Београд – ACC	179
Сектор за терминалне и аеродромске контроле летења – TER	364
Сектор за ваздухопловну технику – CNS	121
Сектор за менаџмент системе – SMS	26
Сектор за информационе и комуникационе технологије – ICT	13
Сектор за обуку ваздухопловног особља – TRE	23
Служба за калибражу – CAL	9
Сектор за инвестиционе послове – INV	19
Сектор за економске и финансијске послове – FIN	30
Интерна ревизија – IRV	1
Сектор за људске ресурсе, правне и опште послове – HUM	44
Центар за стратешки развој и међународну сарадњу – STM	3
Кабинет – KAB	10
Укупно:	924

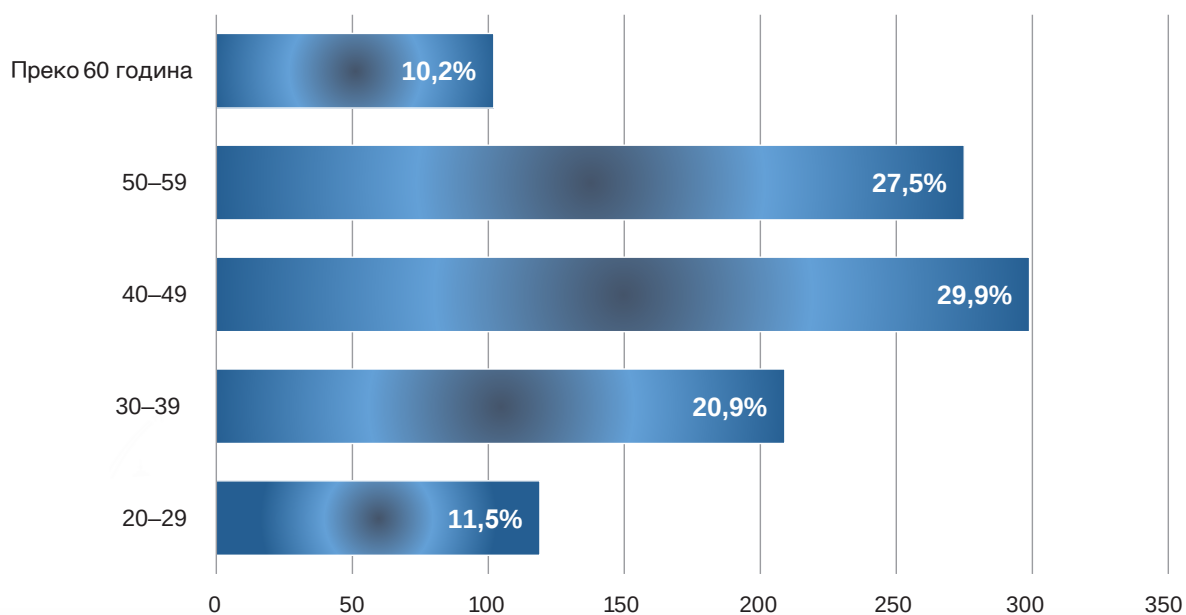
На следећој слици, приказана је структура запослених на крају 2025. године према броју запослених по полу.

Слика 17.

Структура запослених према полу

На следећој слици, приказана је структура запослених на крају 2025. године према старосној структури.

Слика 18.

Старосна структура запослених

7.3 УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Управљање ризицима се у SMATSA спроводи на више нивоа, а детаљно је дато у оквиру процедуре RMS.PROC.001 – Управљање ризицима пословних процеса.

Узимајући у обзир специфичност пословних процеса, као и различитост услова у којима се пословни процеси реализују, процена ризика пословних процеса у SMATSA се врши у свим организационим јединицама појединачно и спроводи се континуирано.

Током претходне пословне године систем управљања ризицима функционисао је стабилно и у складу са успостављеним процедурама. Није дошло до испољавања идентификованих опасности које би имале значајнији утицај на пословање, нити су евидентирани значајнији догађаји који би угрозили континуитет кључних процеса. Поред оперативних и техничких ризика, пажљиво су се пратили и организациона и статусна питања од значаја за све запослене. Наведене околности третиране су као део редовног социјалног дијалога кроз постојеће механизме комуникације, без негативног утицаја на безбедност, оперативност и континуитет пословања. Континуирано су спровођене активности усмерене на транспарентну комуникацију, размену информација и очување стабилности радног окружења.

Праћење ризика спровођено је континуирано, уз правовремено препознавање потенцијалних претњи и превентивно деловање, што је допринело очувању стабилности система и поузданости пословања. Све активности су документоване, а извештавање и преиспитивање вршени су на нивоу Комитета за менаџмент системе, чиме је обезбеђен додатни ниво контроле и транспарентности.

У области информационе безбедности настављене су активности на спровођењу анализе сајбер ризика, тестирања и провера. Наведене активности спроводиле су се у правцу усаглашавања са актуелним европским регулаторним захтевима из овог домена и јачању отпорности система.

У оквиру реализације уговора са добављачем Thales LAS France SAS, организациони део „*Thales Cyber Solutions*”, у сарадњи са подизвођачем Khaoticen д. о. о. Београд, током 2025. године, наставио је спровођење активности на процени ризика информационе безбедности за оперативни АТС систем TopSky-АТС. Током године одржан је већи број радних састанака уживо у Београду, у оквиру којих су спровођене активности анализе сајбер ризика, укључујући идентификацију претњи, процену ризика и дефинисање мера за њихово умањење, као и спровођење „penetration” тестова (тестирање отпорности система на нападе). На основу спроведених активности израђен је извештај са комплетном анализом ризика, чиме је овај део пројекта завршен у октобру 2025. године.

На основу консултантског уговора са добављачем Helios Technology Limited t/a Egis, спровођене су активности у оквиру сегмента пројекта који се односи на информациону безбедност (*Work Stream TR27*). Током 2025. године одржано је укупно осам онлајн састанака, као и један дводневни састанак уживо у Београду.

У оквиру овог сегмента пројекта планирано је спровођење анализе тренутног нивоа усаглашености SMATSA са регулаторним захтевима дефинисаним у EASA регулативи за управљање ризицима информационе безбедности са потенцијалним утицајем на ваздухопловну безбедност (Part-IS), као и израда плана имплементације мера за отклањање уочених неусаглашености и постизање пуне усаглашености са прописаним захтевима. Планирани завршетак овог сегмента пројекта је фебруар 2026. године.

Током 2025. године, у оквиру обука из области управљања ризицима, у Подгорици је у организацији АЦВ и EUROCONTROL-а у фебруару одржана радионица о информационој безбедности са акцентом на примену ЕУ Регулative 2023/203, док је у марту EUROCONTROL организовао радионицу посвећену праћењу усаглашености (*Compliance Monitoring*).

Свеукупно посматрано, претходна година протекла је у знаку стабилног управљања ризицима, благовременог реаговања на потенцијалне изазове и даљег унапређења система контроле, што представља добру основу за наредни пословни период.

7.4 ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У области заштите животне средине SMATSA спроводи активности у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 14001:2015, кроз успостављен и сертификован систем управљања животном средином (EMS). Политика заштите животне средине заснива се на принципима усклађености са законским прописима, превенције загађења и континуираног унапређења еколошких перформанси.

Организација прати и контролише утицаје својих активности на животну средину, посебно у сегментима потрошње енергије, управљања отпадом и рационалног коришћења ресурса. Кроз планирање, спровођење и праћење мера, SMATSA тежи смањењу негативних утицаја на животну средину и унапређењу одрживог пословања.

Политика животне средине интегрисана је у политику менаџмент система MS.POL.001, док су поступци управљања животном средином описани у оквиру Пословника о заштити животне средине EMS.MAN.001, а детаљније обрађени кроз процедуре EMS.PROC.001-005.

SMATSA у оквиру своје основне делатности пружања услуга у ваздушној пловидби, као и пратећих и додатних активности, систематски унапређује пословање у правцу смањења утицаја на животну средину. Посебан акценат ставља се на мере и пројекте који доприносе смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште, оптимизацији ваздушних рута и повећању енергетске ефикасности, чиме друштво активно доприноси глобалним напорима у ублажавању климатских промена.

Континуираним унапређењем пословних процеса развија се и систем менаџмента животном средином (EMS), у складу са важећим међународним стандардима.

У том оквиру се утврђују мерљиви циљеви, спроводе програми унапређења и редовно анализирају резултати ради постизања сталног побољшања еколошких перформанси.

Применом проактивног приступа и кроз сарадњу са релевантним институцијама, корисницима услуга и другим заинтересованим странама, SMATSA је усмерена на:

- рационално коришћење енергије и других ресурса, уз смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште;
- учешће у иницијативама за смањење буке у зони аеродрома, посебно кроз сарадњу са аеродромом Београд и надлежним органима;
- одрживо управљање ресурсима, укључујући контролу потрошње, управљање отпадом и примену принципа животног циклуса;
- усклађеност пословних процеса и пројеката са европском регулативом, националним прописима држава оснивача и другим обавезујућим захтевима у области заштите животне средине;
- систематско праћење и контролу аспеката који могу утицати на климатске промене, квалитет ваздуха, воде и земљишта, као и очување природних вредности;
- развој еколошке свести и континуирану едукацију запослених и спољних сарадника у складу са утврђеном политиком заштите животне средине.

Руководство SMATSA подржава концепт одрживог развоја, унапређење комуникације и транспарентности према заинтересованим странама, као и примену принципа друштвено одговорног пословања (CSR), интегришући заштиту животне средине у стратешко управљање и дугорочне пословне циљеве SMATSA.

08

Ознаке и скраћенице

ACC	Area Control Center (Обласна контрола летења)
ADI	Aerodrome Control Instrument (Инструментална аеродромска контрола)
AD WRNG	Aerodrome Warning (Упозорење за аеродром)
AIM	Aeronautical Information Management (Управљање ваздухопловним информацијама)
AIS	Aeronautical Information Services (Услуге ваздухопловног информисања)
AIXM	Aeronautical Information Exchange Model (Модел размене ваздухопловних информација)
ANS	Air Navigation Services (Услуге у ваздушној пловидби)
ANSP	Air Navigation Services Provider (Пружалац услуга у ваздушној пловидби)
APCH	Approach (Прилажење)
APP	Approach Control (Прилазна контрола летења)
ARS	Special air-report (Специјални извештај из ваздуха)
ARTAS	ATM Surveillance Tracker And Server (Надзор примаоца и сервера)
ASM	Air Space Management (Управљање ваздушним простором)
ATC	Air Traffic Control (Контрола летења)
ATFM	Air Traffic Flow Management (Управљање протоком ваздушног саобраћаја)
ATM	Air Traffic Management (Управљање ваздушним саобраћајем)
ATCO	Air Traffic Controller (Контролор летења)
ATSEP	Air Traffic Safety Electronics Personnel (Особље за електронску безбедност ваздушног саобраћаја)
A4E	Airlines for Europe (Удружење авиокомпанија Еврпске уније)
BP	Business Project (Пословни пројекат)
CAL	Calibration (Калибража)
CAMO	Continuing Airworthiness Manager (Континуирана пловидбеност ваздухоплова)
CAT	Category (Kategorija)

CDO	Continuous descent operations (Континуиране операције спуштања висине ваздухоплова)
CIFS	Common Internet File System (Систем за дељење фајлова)
CITO	Computer Intelligence for Terminal Operations (Рачунарска интелигенција за операције у терминалу)
CM	Context Management (Управљање садржајем)
CNS	Communication, Navigation and Surveillance (Услуге комуникације, навигације и надзора)
CPDLC	Controller Pilot Data Link Communications (Комуникација између контролора летења и пилота)
DME	Distance Measuring Equipment (Уређај за мерење одстојања)
DPS	Data Processing System (Систем за обраду података лета)
EAD	European AIS Database (Европска AIS база података)
EMS	Environmental Management System (Систем заштите животне средине)
ENV	Environment (Заштита животне средине)
ERP	Enterprise Resource Planning (Планирање ресурса компаније)
ESARR	Eurocontrol Safety Regulatory Requirements (Еуроконтрол регулаторно безбедносни захтеви)
EU	European Union (Европска унија)
EUR	Euro (Евро)
EUROCONTROL	European Agency for the Safety of Air Navigation (Европска организација за безбедност ваздушне пловидбе)
ESAC	Environmental and Social Advisory Council (Одбор за заштиту животне средине и социјална питања)
FASOS	Fallback ATM System for Operational Services Takeover (Оперативни backup систем главном систему за управљање ваздушним саобраћајем)
FIR	Flight Information Region (Област информисања у лету)
FRA	Free Route Airspace (Простор слободног планирања рута)
FPD	Flight Procedure Design (Пројектовање процедура инструменталног летења)
GMC	Ground Movement Control (Контрола кретања на земљи)
HUM	Human Resources (Сектор за људске ресурсе, правне и опште послове)
IATA	The International Air Transport Association (Међународна асоцијација за ваздушни транспорт)

IBL	Application software for meteorological workstations with hardware from IBL manufacturer (Апликативни софтвер за прогностичке радне станице са хардвером произвођача IBL)
ICAO	International Civil Aviation Organization (Међународна организација цивилног ваздухопловства)
IFR	Instrument flight rules (Правила инструменталног летења)
ILS	Instrument Landing System (Систем за инструментално слетање)
INO	International NOTAM Operations (Међународне NOTAM операције)
IP	Internet Protocol (Интернет протокол)
ISO	International Organization for Standardization (Међународна организација за стандардизацију)
LARA	Local and sub-Regional Airspace Management Support System (Локални и субрегионални систем подршке за управљање ваздушним простором)
LNAV	Lateral Navigation (Латерална навигација)
LSSIP	Local Single Sky Implementation (Имплементација Јединственог европског неба)
LYBE	Belgrade Airport (Аеродром Београд)
LYKV	Kraljevo Airport (Аеродром Краљево)
LYNI	Nis Airport (Аеродром Ниш)
LYPG	Podgorica Airport (Аеродром Подгорица)
LYTV	Tivat Airport (Аеродром Тиват)
LYUZ	Ponikve Airport (Аеродром Ужице / Поникве)
LYVR	Vrsac Airport (Аеродром Вршац)
MESSIR	Application software for meteorological workstations with hardware from COROBOR manufacturer (Апликативни софтвер за прогностичке радне станице са хардвером произвођача COROBOR)
MET	Aeronautical Meteorological Services (Ваздухопловне метеоролошке услуге)
MTBO	Mean Time Between Outages (Средње време између отказа)
MTOW	Maximum take of weight (Максимална тежина ваздухоплова при полетању)
NDB	NonDirectional radio Beacon (Неусмерени радио фар)
NMOC	Network Manager Operations Centre (Оперативни центар менаџера мреже)

NOTAM	A notice distributed by means of telecommunication containing information concerning the establishment, condition or change in any aeronautical facility, service, procedure or hazard, the timely knowledge of which is essential to personnel concerned with flight operations (Порука која се дистрибуира путем телекомуникационих средстава, а која садржи информације о успостављању, стању или измени било ког ваздухопловног уређаја, службе, поступка или опасности, чије је благовремено познавање значајно за особље које учествује у летачким операцијама)
PAMS	Publish AIP Management System (Менаџмент сервис за објављивање ваздухопловних информација)
PAR	Planning, Analysis and Reporting Department (Одељење за планирање, анализу и извештавање)
PBN	Performance-based navigation (Навигација заснована на перформансама)
PSR	Primary Surveillance Radar (Примарни надзорни радар)
QMS	Quality Management System (Систем менаџмента квалитетом)
RAT	Risk Analysis Tool (Алат за управљање ризиком)
RNP	Required navigation performance (Захтеване карактеристике система навигације)
SAT	Site Acceptance Test (Пријем на локацији)
SAWAS	Serbian Airports Weather Acquisition System (Софтверски пакет за аквизицију, мониторинг, генерисање и дистрибуцију ваздухопловних метеоролошких извештаја)
SDO	Static Data Operations (База статичких података у оквиру EAD-а)
SECSI FRA	South East Common Sky Initiative Free Route Airspace (Иницијатива слободног коришћења рута у заједничком ваздушном простору југоисточне Европе)
SIGMET	Significant Meteorological Information (Значајне метеоролошке информације)
SMATSA	Serbia and Montenegro Air Traffic Services SMATSA Ilc (Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA д. о. о. Београд)
SMS	Safety Management System (Систем управљања безбедношћу)
SWIM	System Wide Information Management (Систем управљања информацијама на нивоу целокупног система)
SSR	Secondary Surveillance Radar (Секундарни надзорни радар)
STO	Strategic Objective (Стратешки циљ)
TAF	Aerodrome forecast (Прогноза за аеродром)
TAR	Terminal Area Radar (Терминални радар)

TER	Terminal and Aerodrome Control Sector (Сектор за терминалне и аеродромске контроле летења)
TRE	ANS Personnel Training Center (Сектор за обуку ваздухопловног особља)
TWR	Tower (Торањ)
UHF	Ultra High Frequency (Ултра висока фреквенција)
VCS	Voice Communication System (Систем за говорну комуникацију)
VHF	Very High Frequency (Врло висока фреквенција)
АНТ	Аеродром Никола Тесла
АКЛ	Аеродромска контрола летења
АЦВ	Агенција за цивилно ваздухопловство Црне Горе
ВА	Висока школа струковних студија Ваздухопловна академија
ВМО	Ваздухопловно метеоролошко особље
ВС	Војска Србије
ВТО	Ваздухопловно техничко особље
БА	Београдски аеродром
ДЦВ	Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије
ЕБРД	Евопска банка за обнову и развој
ЕЕ	Електро-енергетска
ЕИБ	Европска инвестициона банка
ЗРНС	Земаљска радио-навигациона средства
ИКТ	Информационо-комуникационе технологије
МГСИ	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
МСФИ	Међународни стандард финансијског извештавања
ОЈ	Организациона јединица
ПСС	Полетно-слетна стаза
РС	Радарска станица
ТК	Телекомуникације
ТКЦ	Телекомуникациони центар
ЦКЛ	Центар контроле летења

09

Индекс табела и слика

9.1 ИНДЕКС ТАБЕЛА

Табела 1.	Реализације обука у оквиру Центра за обуку ANS особља у 2025. години	35
Табела 2.	Реализација планираних активности у 2025. години у оквиру TRE	37
Табела 3.	Реализоване обуке у 2025. години у оквиру MET	39
Табела 4.	Циљане и остварене вредности SMS индикатора по захтеву ДЦВ за 2025. годину	47
Табела 5.	Циљане и остварене вредности индикатора безбедности по захтеву ДЦВ за 2025. годину	48
Табела 6.	Прихватљиви и остварени сигурносни (процесни) индикатори за 2025. годину по захтеву АЦВ	50
Табела 7.	Вредности индикатора капацитета у 2025. години	53
Табела 8.	Анализа испуњености циљева квалитета за 2025. годину	56
Табела 9.	Додатни показатељи / индикатори успешности у 2025. години	59
Табела 10.	Резултати анкете о задовољству корисника услуга калибраже ЗРНС из ваздуха у 2025. години	63
Табела 11.	Биланс успеха за период од 1. 1. до 31. 12. 2025. године (у 000 РСД)	65
Табела 12.	Биланс стања на дан 31. 12. 2025. године (у 000 РСД)	70
Табела 13.	Извештај о новчаним токовима у периоду од 1. 1. до 31. 12. 2025. године (у 000 РСД)	72
Табела 14.	Структура запослених по квалификацијама	82
Табела 15.	Структура запослених по секторима	83

9.2 ИНДЕКС СЛИКА

Слика 1.	Територија изнад које SMATSA пружа услуге у ваздушној пловидби	11
Слика 2.	Укупан број IFR летова у периоду од 2020. до 2025. године	15
Слика 3.	Број IFR прелета и полетања / слетања у периоду од 2020. до 2025. године	15
Слика 4.	Расподела IFR летова у 2025. години	15
Слика 5.	Вршни дан и вршни сат у периоду од 2020. до 2025. године	16
Слика 6.	Учешће појединих типова ваздухоплова у 2025. години	16
Слика 7.	Број IFR полетања и слетања по аеродромима у периоду од 2020. до 2025. године	17
Слика 8.	Расподела саобраћаја по аеродромима у 2025. години	17
Слика 9.	Број IFR летова у ваздушном простору надлежности SMATSA по земљама полетања / слетања у 2024. и 2025. години	18
Слика 10.	Број наплативих сервисних јединица у периоду од 2020. до 2025. године	19
Слика 11.	Просечна дужина лета и просечан MTOW у FIR Београд у периоду од 2020. до 2025. године	19
Слика 12.	Јединица рутне накнаде у 2025. години	20
Слика 13.	Просечно време кашњења по IFR лету у FIR Београд генерисано АТМ-ом у 2024. и 2025. години	53
Слика 14.	Разлози кашњења у FIR Београд у 2025. години	54
Слика 15.	КЕА – индикатор одступања стварне путање лета у односу на путању по великом кругу у Србији и Црној Гори у 2025. години	54
Слика 16.	КЕР – индикатор одступања путање у последњем поднетом плану лета у односу на путању по великом кругу у Србији и Црној Гори у 2025. години	55
Слика 17.	Структура запослених према полу	84
Слика 18.	Старосна структура запослених	84

10

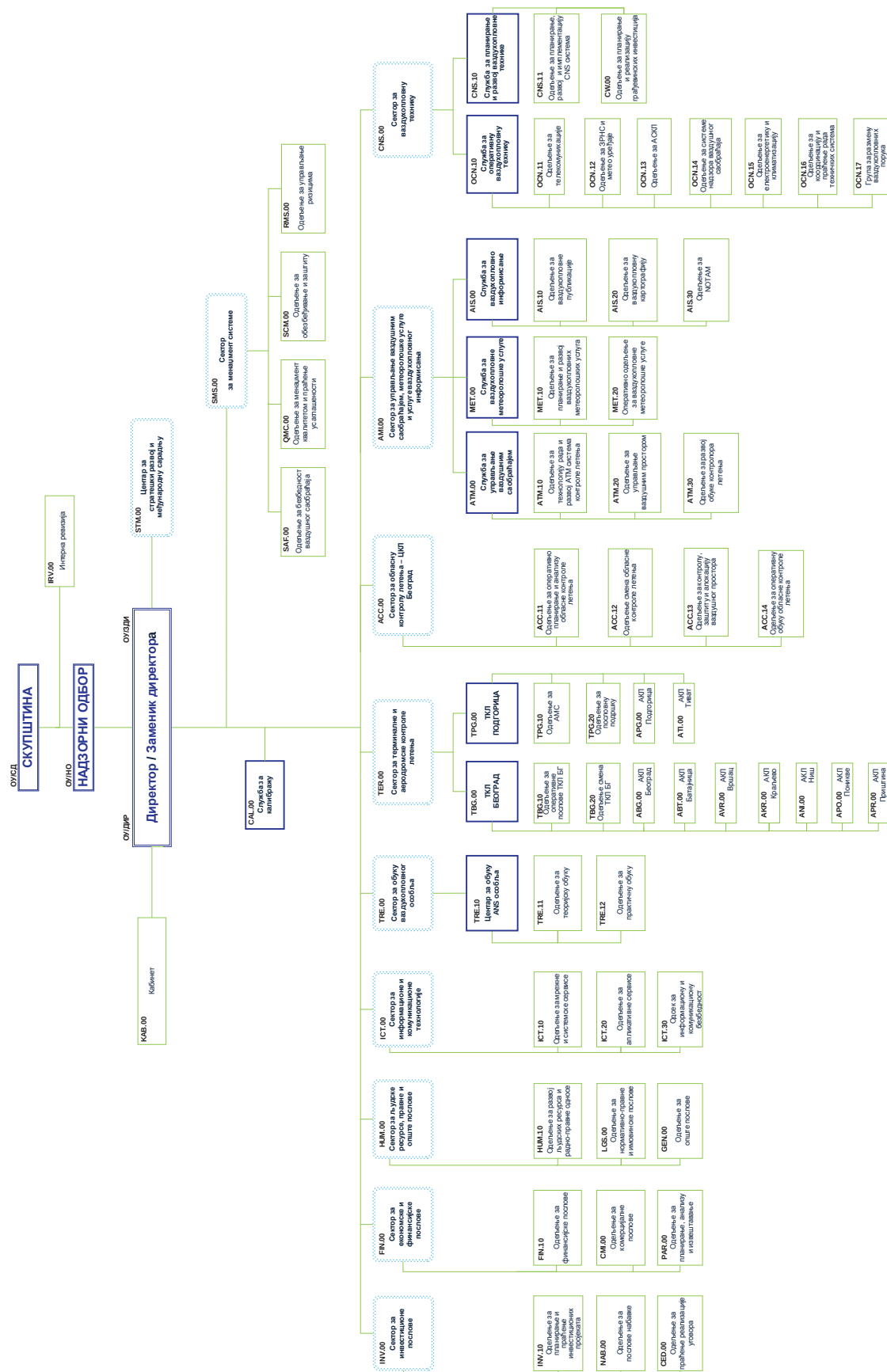
Прилози

Р.бр.	Назив прилога	Број страна прилога
1.	Организациона структура SMATSA доо	1
2.	Одлука EUROCONTROL Проширене комисије бр. 24/180 од 28. 11. 2024. године	2

Организациона структура SMATSA

10.2 ПРИЛОГ 2 – ОДЛУКА EUROCONTROL ПРОШИРЕНЕ КОМИСИЈЕ БР. 24/180 ОД 28. 11. 2024. ГОДИНЕ

EUROPEAN ORGANISATION FOR THE SAFETY OF AIR NAVIGATION

EUROCONTROL

- Decisions of the enlarged Commission -

DECISION N°24/180

relating to the determination of the unit rates for the period of application commencing 1 January 2025

THE ENLARGED COMMISSION,

Having regard to the EUROCONTROL International Convention relating to Co-operation for the Safety of Air Navigation amended at Brussels on 12 February 1981 and in particular Article 5.2 thereof,

Having regard to the Multilateral Agreement relating to Route Charges dated 12 February 1981, and in particular Articles 3.2(e) and 6.1(a) thereof,

On the proposal of the enlarged Committee and the Provisional Council,

HEREBY TAKES THE FOLLOWING DECISION:

Sole Article

The unit rates annexed to the present decision are approved and shall enter into force on 1 January 2025.

Done at Brussels on 28 November 2024,

Ullar Salumäe
President of the Commission

Unit rates applicable from 1 January 2025

ZONE	Global unit rate euro	Exchange rate applied 1 euro =
Belgium / Luxembourg *	120,60	-/-
Germany *	100,02	-/-
France *	80,07	-/-
United Kingdom	87,78	0,839938 GBP
Netherlands *	136,99	-/-
Ireland *	33,82	-/-
Switzerland	167,88	0,940600 CHF
Portugal Lisboa *	42,50	-/-
Austria *	65,72	-/-
Spain Continental *	66,31	-/-
Spain Canary *	51,89	-/-
Portugal Santa Maria *	8,25	-/-
Greece *	25,46	-/-
Türkiye **	37,08	-/-
Malta *	18,92	-/-
Italy *	75,05	-/-
Cyprus *	36,75	-/-
Hungary	35,98	394,567 HUF
Norway	54,06	11,7786 NOK
Denmark	90,76	7,45671 DKK
Slovenia *	65,25	-/-
Romania	49,38	4,97230 RON
Czech Republic	76,91	25,0753 CZK
Sweden	91,61	11,3496 SEK
Slovak Republic *	80,36	-/-
Croatia *	39,71	-/-
Bulgaria	29,54	1,95482 BGN
North Macedonia	46,66	61,3343 MKD
Moldova	219,27	19,2100 MDL
Finland *	76,09	-/-
Albania	49,23	98,7614 ALL
Bosnia and Herzegovina	27,54	1,95553 BAM
Serbia / Montenegro / KFOR	37,88	116,943 RSD
Lithuania *	65,66	-/-
Poland	93,43	4,27352 PLN
Armenia	45,17	428,997 AMD
Latvia *	63,51	-/-
Georgia	17,26	2,97681 GEL
Estonia *	86,99	-/-
Ukraine	41,23	45,7433 UAH
Ukraine South	16,23	45,7433 UAH

*: State participating in the EMU.

** : State establishing its cost base in euro.

Назив организације:
Контрола летења Србије и Црне Горе
SMATSA доо, Београд

Седиште:
Трг Николе Пашића 10, 11000 Београд
Република Србија, п. ф. 640

Матични број:
17520407

ПИБ:
103170161

Телефон:
+381 11 3218 123

Факс:
+381 11 3240 456

Електронска пошта:
kl@smatsa.rs

Интернет адреса:
www.smatsa.rs

[illegible]

